

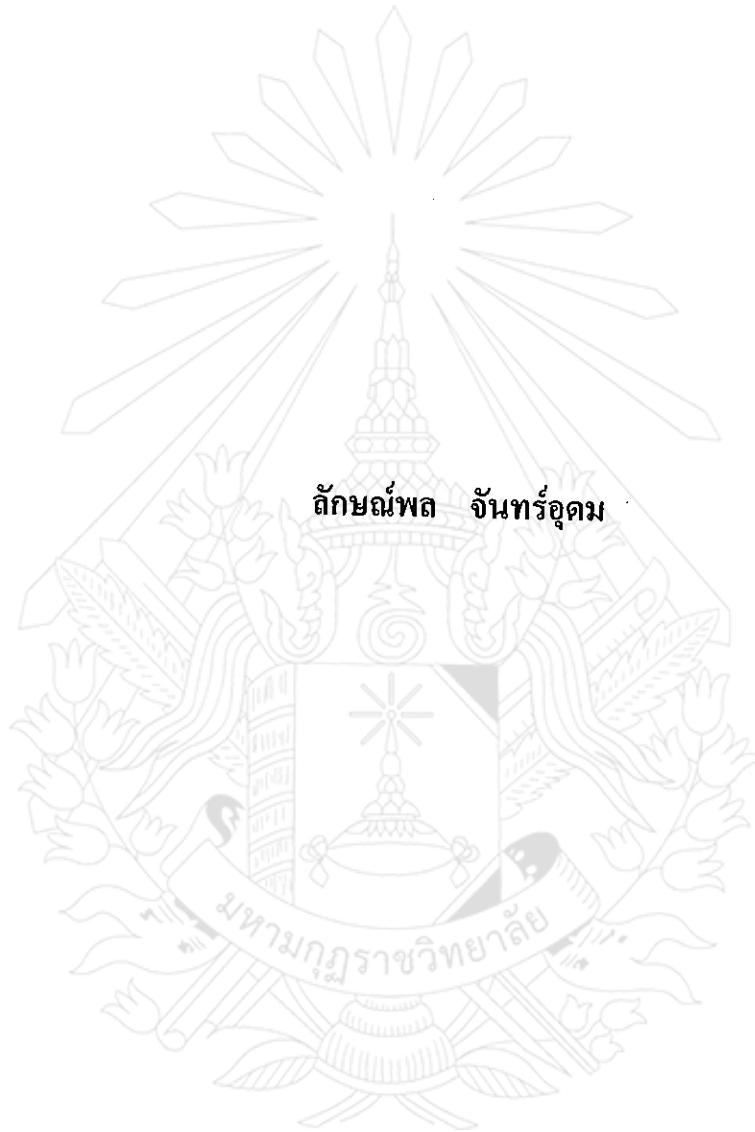

กฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๕
ซึ่งตราโดยคณะรัฐมนตรี

กฤษฎีกา
ฉบับที่ ๑๖๓

สารบัญชานี้เป็นส่วนหนึ่งของสารบัญชากฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๕
กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
พุทธศักราช ๒๕๕๕

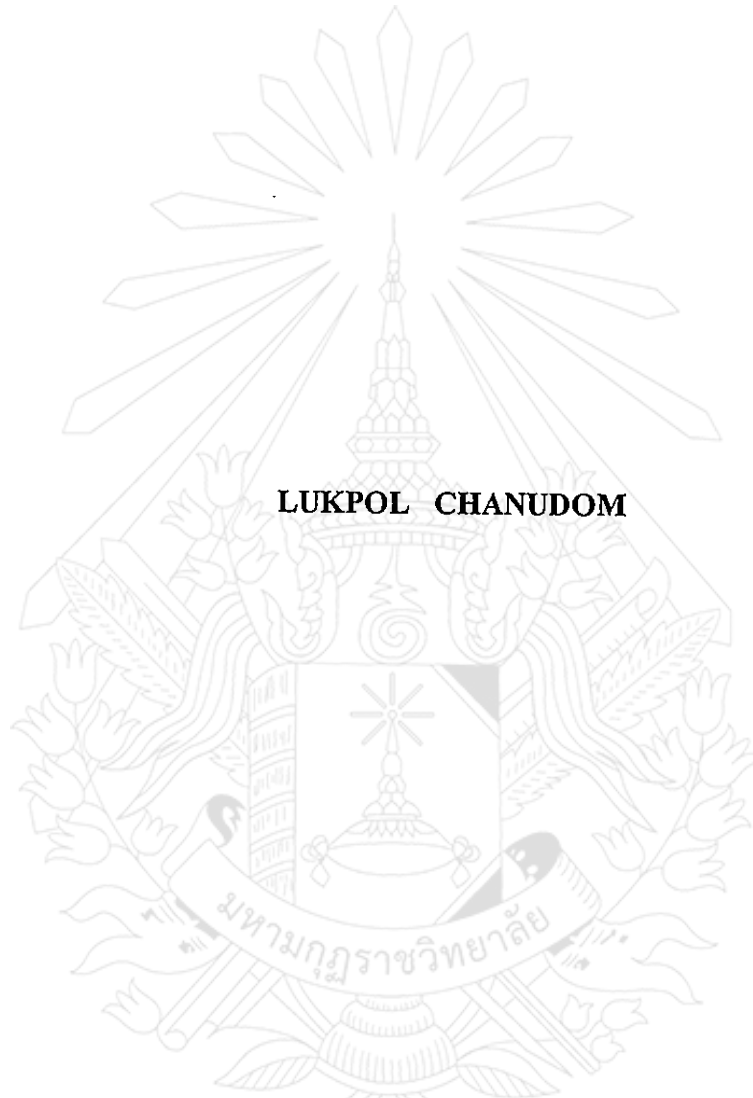
การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน : ศึกษา
เฉพาะกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

B 14624

**THE PARTICIPATION IN DEMOCRACY DEVELOPMENT OF
PEOPLE : A CASE STUDY OF CHAMAY SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, THUNGSONG
DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

LUKPOL CHANUDOM

**A THEMATIC SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E.2554 [2011]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน : ศึกษา
เฉพาะกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อนักศึกษา : ดิษณ์พล จันทร์อุดม

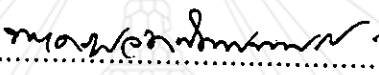
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์

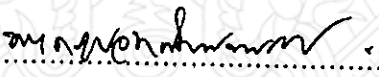
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตถณ หนูทองแก้ว

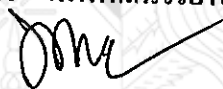
ปีการศึกษา : 2553

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

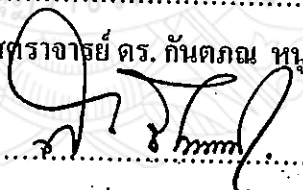

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

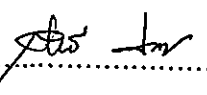
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตถณ หนูทองแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ส่องศรี ชมภูวงศ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Participation in Democracy Development of People : A Case Study of Chamay Sub-District Administrative Organization, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province

Student's Name : Lukpol Chanudom

Department : Government

Advisor : Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap

Co - Advisor : Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew

Academic Year : 2553 (2010)

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

D. Treesap Advisor
(Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap)

Kantaphon Co - Advisor
(Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

S. Chaimusik Member
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

S. Chomphu-wong Member
(Dr. Songsri Chomphu-wong)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา	: ด็กษณ์พล จันทรอุตม
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสงจังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ ประชาชนขาดความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย และกฎหมายเลือกตั้ง และขาดความรับผิดชอบร่วมกันต่อกิจกรรมประชาธิปไตย และแนวทางแก้ไขปัญหา คือ องค์การบริหารท้องถิ่นต้องแบ่งความรับผิดชอบหรือกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย และชักชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการ แผนงานเกี่ยวกับประชาธิปไตย

Thematic Title : The Participation in Democracy Development of People : A Case Study of Chamai Sub-District Administrative Organization, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province

Student's Name : Lukpol Chanudom

Department : Government

Advisor : Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap

Co - Advisor : Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew

Academic Year : 2553 (2010)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) To study the participation of people in democratic development, Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province. 2) To compare the participation of people in democratic development, Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes as differently. 3) To study the suggestions were concerned with problems and resolutions of the participation of people in democratic development, Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province. The population were people who live in Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province, sample size by Krejcie and Morgan's table, got the sample at the number of 375 persons, the instrument for data collection was questionnaire, both closed end and open end. Data analysis was carried out by package computer program. The statistical analysis was carried out by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z-test F-test and LSD (Least Significant Difference) method.

The results of research were found as follows :

1) The participation of people in democratic development, Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province by overviews were at high level, considered in each aspects found that, the participation in the democratic campaign was at highest average, election aspect, participation in the reviews and political

responsibility aspect was at lowest average. when identified in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes found that by overviews were at high level

2) The comparative results of the participation of people in democratic development, Chamai sub-district administration organization, Thungsong district, Nakhon Si Thammarat province identified in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes were different as statistical significance at 0.001.

3) The suggestions were concerned with problems found that the responsible participation of people were lacked in democratic development, they were lacked in political knowledge and shared responsibility of democratic activity, the resolutions found that there should be share responsibility or encourage participation in the democratic development of the people, state agency or relevant agencies. There should be given knowledge to people and open it to the public perception regarding the development of democracy, soliciting public relations to people to participate in project planning activities related to democracy.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่านในภาควิชารัฐศาสตร์ การปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เศรษฐา ตีรทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไข ปรับปรุงจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบรรพคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้มา เป็นอย่างดี และได้นำความรู้มาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. สنجศรี ชมภูวงศ์ ที่ได้ให้ความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราชทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ ท่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกอันเป็นประโยชน์ และช่วยเหลือ ประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่เข้าใจในความก้าวหน้าของการศึกษา ที่ได้เสียสละเวลา ของครอบครัว เพื่อให้ผู้เขียนได้ศึกษาในระดับสูงขึ้นและให้กำลังใจในทุกๆ เรื่องเป็นอย่างดี

ลักษณะพล จันทร์อุดม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	24
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตย	29
2.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการพัฒนา	31
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	38
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44

3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	45
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	46
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.7	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4.2	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	55
ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน	60
ตอนที่ 4	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน	106
ตอนที่ 5	ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	131

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	52
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	53
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	54
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	54
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	55
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	56
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	57
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	58
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	59
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	60

- ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ 61
- ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ 62
- ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามเพศ 63
- ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามเพศ 65
- ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ 66
- ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ 68
- ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ 70

ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามอายุ	72
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามอายุ	74
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา	76
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามระดับการศึกษา	78
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	80
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา	82
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	84

- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 102
- ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 104
- ตารางที่ 4.36 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ 106
- ตารางที่ 4.37 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ 107
- ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ 108
- ตารางที่ 4.39 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ 109
- ตารางที่ 4.40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ 110
- ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามอายุ 111

- ตารางที่ 4.42 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามอายุ 112
- ตารางที่ 4.43 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา 113
- ตารางที่ 4.44 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา 114
- ตารางที่ 4.45 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามระดับการศึกษา 115
- ตารางที่ 4.46 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา 116
- ตารางที่ 4.47 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา 117
- ตารางที่ 4.48 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา 118

- ตารางที่ 4.49 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ 119
- ตารางที่ 4.50 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ 120
- ตารางที่ 4.51 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอาชีพ 121
- ตารางที่ 4.52 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการ
เลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ 122
- ตารางที่ 4.53 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมใน
การแสดงความคิดเห็น จำแนกตามอาชีพ 123
- ตารางที่ 4.54 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามอาชีพ 124
- ตารางที่ 4.55 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 125
- ตารางที่ 4.56 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 126

<p>ตารางที่ 4.57 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน</p>	<p>127</p>
<p>ตารางที่ 4.58 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน</p>	<p>128</p>
<p>ตารางที่ 4.59 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน</p>	<p>129</p>
<p>ตารางที่ 4.60 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ตามรายได้ต่อเดือน</p>	<p>130</p>
<p>ตารางที่ 4.61 แสดงค่าความดีปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช</p>	<p>131</p>
<p>ตารางที่ 4.62 แสดงค่าความถี่แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช</p>	<p>133</p>

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะเป็นสถาบันที่ฝึกหัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ของตนเอง เกิดความหวงแหนและความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น และเป็นผลให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจ ไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง โดยมีองค์กรผู้รับผิดชอบที่มีอิสระในการใช้ดุลยพินิจ มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการดำเนินงานแยกออกจากราชการส่วนภูมิภาค แต่องค์กรปกครองท้องถิ่นก็มิได้มีอธิปไตยในตัวเอง ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลาง ตามวิธีการที่เหมาะสม การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจหรือกระจายอำนาจ ให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง เพื่อผลประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง การปกครองท้องถิ่นมีหลายรูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แต่ที่เป็นพื้นฐานของการปกครองระดับชาติมากที่สุด คือ การปกครองท้องถิ่นในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งที่กระจายอำนาจ (Decentralization) ออกไปสู่ท้องถิ่นตามแนวคิดที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาดำเนินงาน ซึ่งถือว่าเป็นกลไกของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

จากแนวคิดของการกระจายอำนาจของท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการไปถึงตัวประชาชนให้มากที่สุด และถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นกับประชาชน มีส่วนทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานด้วย โดยจะเป็นส่วนที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

โดยแท้จริงแล้ว การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นนั้นเป็นของควบคู่กัน จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งย่อมไม่สมบูรณ์ อาจกล่าวได้ว่า ชุมชนเป็นหัวใจของงานพัฒนา ประชาชนในชุมชนได้เล็งเห็นความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยในกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยนั้น นักวิชาการและนักวางแผนที่สนใจการพัฒนาท้องถิ่นจึงต้องยอมรับทั่วไปว่า การพัฒนาซึ่งมุ่งผลสำเร็จสำหรับคนส่วนใหญ่ไม่น่าจะเกิดขึ้นหรือสืบทอดต่อเนื่องไปได้อย่างจริงจัง หากปราศจากการมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่ ผู้เป็นเป้าหมายของการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของการพัฒนาประชาธิปไตย

การให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาประชาธิปไตย โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น การหาแนวทางแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนาประชาธิปไตยที่จัดขึ้นในชุมชน และการประเมินผลงานกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าว เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประชาชนได้รับการลงมือกระทำกิจกรรม โดยเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและทำให้ทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหาของตนเอง และชุมชนได้อย่างถูกต้อง และทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว นอกจากนี้ ยังช่วยให้ประชาชนเกิดความคิด และมีความรู้สึกว่าการกระทำเหล่านั้น พวกตนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโครงการอย่างแท้จริง โดยที่รัฐได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจและต้องการศึกษาว่า มีปัจจัยอย่างใดบ้างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยและจะเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น จนสามารถพัฒนาประชาธิปไตยของชุมชนได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีเนื้อที่ในการปกครอง 8 หมู่บ้านมีประชาชนจำนวน 16,247 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ซึ่งประกอบด้วย

- ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย
- ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
- ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานที่องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลและเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงาน

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานราชการ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อยู่ในเขตอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา การเลือกวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการหรือแผนงานของกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติหรือดำเนินงานไปแล้วขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลไกการมีส่วนร่วม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวหรือภูมิหลัง (ภูมิปัญญา) ของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำ ประสบการณ์ การเรียนรู้ ระบบเครือข่าย ผลประโยชน์ และการใช้บทบาทองค์กรต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ทำหน้าที่เป็นกลไกชักนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย ได้แก่ การประชุม การอภิปราย การปฏิบัติกิจกรรม การใช้สิทธิไปลงคะแนนเสียง การสนทนาเรื่องการเมือง และเสียสละเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

รูปแบบการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยได้ตลอดเวลา ได้แก่ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผลและสรุปโครงการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย ได้แก่ สภาพทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม และการสนับสนุนความรู้ความเข้าใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็ง มีพลังต่อรองในการทำกิจกรรมการพัฒนาอื่นๆ กับนโยบายของรัฐบาลและองค์กรภายนอกชุมชน ตลอดจนการที่ชุมชนมีอิสระในการบริหารกิจกรรมของตนเอง

การพัฒนาประชาธิปไตย หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐจัดขึ้นในชุมชนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ แสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ เพื่อนำไปพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพอนามัย ตลอดจนการพัฒนาชุมชนของตนให้ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยได้แยกเป็นการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย การรณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น การถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมือง เป็นต้น

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยแยกเป็น การใช้สิทธิลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งของประชาชน การร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น การชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง เป็นต้น

การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาธิปไตย โดยการร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ รวมทั้งองค์กร หน่วยงานในเรื่องปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตย รวมถึงการนำความคิดเห็นและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการเมืองและได้รับผิดชอบงานทางการเมือง โดยการเป็นอาสาสมัครทำงาน

โครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย การเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น การแสดงประชา
พิจารณาต่อการบริหารงานทางการเมืองท้องถิ่น เป็นต้น

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขต
รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน
กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน และผู้นำองค์กร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาประชาธิปไตย

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 เพศ
คือ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ
1) ต่ำกว่า 30 ปี 2) 30 - 40 ปี 3) 41 - 50 ปี และ 4) ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์
ฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา/ปวช. 3) อนุปริญญา/ปวส. และ
4)ปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น
4 อาชีพ คือ 1) เกษตร/รับจ้าง 2) ค้าขาย/ธุรกิจ 3) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ 4) นักศึกษา

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้
แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน 2) 5,000-10,000 บาทต่อเดือน 3) 10,001-
15,000 บาทต่อเดือน และ 4) 15,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวิจัย ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตย
- 2.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้การวิจัย

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สุรัสวดี หุ่นพยนต์ ได้ให้คำจำกัดความของ “การวิจัยแบบมีส่วนร่วม” ว่าเป็นคำที่ประกอบขึ้นด้วยคำที่มีความหมาย 2 คำ คือ “การวิจัย” หรือ “Research” และคำว่า “การมีส่วนร่วม” หรือ “Participation” ในที่นี้จะไม่กล่าวถึงคำว่า “การวิจัย” เพราะถือว่าเป็นการเข้าใจกันอย่างกว้างขวาง ส่วนคำว่า “การมีส่วนร่วม” คำนี้ค่อนข้างคลุมเครือและก่อให้เกิดความสงสัยกันเป็นอย่างมาก เมื่อมีการยกขึ้นมากล่าวอ้างถึง ซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ “การมีส่วนร่วม” มีความหมายกว้างแค่ไหน ใครเป็นผู้มีส่วนร่วมและขอบเขตของการมีส่วนร่วมคืออะไร เป็นต้น

“Participation” หมายถึง การแบ่งส่วน ร่วมส่วนและการเข้าร่วม (Sharing and Joining) แต่คำว่า “Participation” ที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำว่า “ประชาชน” หรือ People ด้วย ดังนั้นจึงมีการใช้คำนี้อย่างกว้างขวางว่า “People Participation” แม้บางครั้งจะใช้คำว่า “Participation” คำเดียว แต่ก็ยังคงมีความนัยแฝงไว้ว่า เป็นเรื่องของ

ประชาชนคนธรรมดาทั่วๆ ไป ที่ไม่ใช่ข้าราชการ และบ้างก็หมายถึงกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสที่สุดของสังคมอีกด้วยก็ได้'

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าเป็นกระบวนการของการดำเนินงาน เป็นการรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของชุมชน “โดยยึดหลักการว่าสมาชิกในชุมชนนั้นๆ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนในชุมชน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีความหมายครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่เริ่มต้นของการวางแผน ไปจนถึงการลงมือปฏิบัติตามแผนและการประเมินผลนั้น หมายความว่า การวางโครงการใดก็ตาม จะต้องเริ่มต้นด้วยการปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์หรือชี้วัด (Identify) ตัวปัญหาให้ได้ และประชาชนจะต้องมาร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหานั้นที่เขาเห็นว่าเป็นไปได้ ไปจนถึงการลงมือปฏิบัติและการประเมินผลหลังแล้วเสร็จ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อชี้ชัดปัญหาและวางโครงการใหม่ เป็นวงจรเช่นนี้ไปเรื่อยๆ การที่ประชาชนจะทำสิ่งนี้ได้ เขาต้องได้รับรู้หรือเข้าถึงโครงการ และขั้นตอนของการดำเนินงานของรัฐในรูปของการสื่อสารหรือสัมพันธ์ภาพสองทาง (Two-way Communication) กันอย่างเปิดเผย การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อประกอบการวางแผนหรือตัดสินใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ²

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน ได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม ว่าเป็นการเข้าร่วมอย่างแข็งขันและเต็มที่ของกลุ่มบุคคล “ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมเป็นเครื่องประกันว่า สิ่งที่มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการมากที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้ความเป็นไปได้มากขึ้นกว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอกันไป”³

¹สุรัสวดี หุ่นพยนต์, “การวิจัยแบบมีส่วนร่วม”, วารสารประชากรศึกษา, ปีที่ 13, (เมษายน 2530), หน้า 47.

²ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชน”, วารสารการพัฒนาชุมชน, ปีที่ 27 ฉบับที่ 2, (เมษายน 2531), หน้า 24.

³วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, การพัฒนาชนบทไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 101.

สุรัสวดี ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “หมายถึง การที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นผู้อยู่นอก ได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากร และสถาบันต่างๆ ตามสถานะสังคมที่เป็นอยู่”

เดช กาญจนางกูร ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า “เป็นการแบ่งงานกันทำตามบทบาทและหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีการบูรณาการในด้านความรู้ ความคิดและความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานหรือกระทำการกิจกรรมต่างๆ ของโครงการให้ประสานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นจังหวะเดียวกัน จึงจะทำให้การปฏิบัติงานร่วมกันสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดตามที่ผู้มีส่วนร่วมทุกคนปรารถนา”⁴

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ได้นิยามความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม “คือการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเข้ามาร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้าร่วมด้วยแท้จริงยิ่งขึ้น และการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ”⁵

โดยสรุปแล้ว คำว่า “Participation” เป็นคำที่หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับล่างของสังคม ซึ่งแต่เดิมไม่เคยมีสิทธิมีเสียงในการพัฒนาแต่อย่างใด บัดนี้มีผู้เห็นความสำคัญและปรารถนาจะให้เขาเหล่านั้น เข้ามามีสิทธิมีเสียงในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง มิใช่เป็นผู้ถูกกระทำแต่ฝ่ายเดียว

2.1.1 เป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) เป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระบอบความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าสังคมใดมี

⁴เดช กาญจนางกูร, การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2547), หน้า 4.

⁵นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, “การมีส่วนร่วม : หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง”, ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546), หน้า 4.

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ โดยนัยนี้ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่าการพัฒนาทางการเมือง คือ การทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมืองจึงขึ้นกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทางการเมืองโดยตรง โดยเฉพาะการพัฒนาทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย

ในส่วนของกระบวนการทางการเมืองนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองแท้จริงคือ การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม กิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมือง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้คือ กระบวนการทางการเมืองซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ ในฐานะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกระบวนการทางการเมือง ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลและองค์การทางการเมืองที่ครอบคลุมระบบปฏิสัมพันธ์ (interaction system) ทางการเมืองทั้งหมด จะส่งเสริมให้เข้าใจบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลและองค์การทางการเมืองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะที่เป็นกระบวนการทางการเมือง (political process) จึงเกี่ยวข้องและสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการอบรมหล่อหลอมทางการเมือง (political socialization) ซึ่งจะมีผลต่อความเชื่อและพฤติกรรมทางการเมืองของปัจเจกบุคคลในแต่ละสังคม

หากพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองภายใต้กรอบของระบบการเมือง อาจจำแนกได้ 2 ลักษณะสำคัญ กล่าวคือ ลักษณะแรก เป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีความหมายครอบคลุมลักษณะต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น ส่วนลักษณะที่สองคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบอำนาจนิยมหรือระบอบเผด็จการ ลักษณะสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบนี้จะเป็นไปแบบทิศทางเดียว กล่าวคือประชาชนจะแสดงบทบาททางการเมืองได้เฉพาะภายใต้กรอบที่ผู้ปกครองกำหนดให้เท่านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงออกทางการเมืองเพื่อสนับสนุนผู้ปกครอง ภายใต้การระดมและการกำกับของผู้ปกครองโดยตรง อาจเป็นการแสดงออกของประชาชนเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล หรือแสดงออกซึ่งการต่อต้านต่างชาติที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบอำนาจนิยมหรือระบอบเผด็จการจะเป็นไปในลักษณะของการระดมการมีส่วนร่วม (mobilized participation) เป็นสำคัญและจะต้องเป็นไปในลักษณะการสนับสนุนผู้นำเผด็จการเท่านั้น จะแสดงออกเพื่อการคัดค้านผู้นำหรือรัฐบาลเผด็จการมิได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบอำนาจนิยมหรือระบอบเผด็จการจึงแตกต่างกับระบอบประชาธิปไตยอย่าง

ชัดเจน เพราะการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยสามารถกระทำได้ในทางสนับสนุนและคัดค้านรัฐบาล และโดยส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงออกที่เป็นอิสระจากการควบคุมหรือกำกับของรัฐบาล นอกจากนี้การแสดงออกทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อาจมีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของรัฐบาล และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ถ้าสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ก็คือ การแสดงออกซึ่งเจตจำนงทั่วไป (general will) ของประชาชนนั่นเอง จึงเป็นเรื่องที่ผู้นำทางการเมืองจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่จะกล่าวต่อไปในบทนี้จะมุ่งเน้นเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเป็นส่วนหนึ่งของหลักการ ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเดิม สามารถใช้สนับสนุนกิจกรรมหรือการดำเนินงาน ให้เกิดความชัดเจนของแนวทางตามที่กำหนดไว้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีในส่วนที่เกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ ได้กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยึดเอาการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักนั้น ไม่ใช่ของใหม่ แต่เป็นยุทธศาสตร์ที่มีผู้ใช้กันมานาน โดยเฉพาะในงานพัฒนา แต่ได้ถูกคดบังโดยกระแสความคิดทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่ โดยเฉพาะกระแสความคิดที่มุ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งละเลยฐานะการพัฒนาที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง ประสบการณ์ที่ผ่านมาได้ช่วยให้มีการพลิกฟื้น นำเอาการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญอีกครั้ง ซึ่งไพโรจน์ได้อ้างถึงองค์การสหประชาชาติว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีความหมายครอบคลุมถึงในเรื่องต่างๆ ดังนี้ คือ

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ
2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติตามโครงการ
3. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดกระบวนการพัฒนา

นอกจากนี้ยังได้เสนอสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในแง่ของการบริหารว่าประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. จะช่วยทำให้ประชาชนยอมรับโครงการมากขึ้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
2. ประชาชนจะมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น
3. การดำเนินงานโครงการจะราบรื่น เมื่อได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น

4. โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น และมีการระดมทรัพยากรเมื่อมีการพัฒนามากขึ้น

5. จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น

นักวิชาการบางคนมองประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นแบบ “การมีส่วนร่วมที่แท้จริง” กับ “การมีส่วนร่วมไม่แท้จริง” (Genuine / Nongenuine Participation) สำหรับ “การมีส่วนร่วมที่แท้จริง” หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบโครงการ เริ่มตั้งแต่ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและความต้องการ ร่วมคิดและหาวิธีแก้ปัญหา หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ รวมถึงวางแผนงานหรือโครงการ ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานหรือโครงการ ให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ และร่วมควบคุมติดตามประเมินผล ส่วน “การมีส่วนร่วมที่ไม่แท้จริง” นั้น เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วน โดยเฉพาะเข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว⁶

การมองประเภทของการมีส่วนร่วมอีกทัศนะหนึ่ง คือ การมองในลักษณะของระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งการมองในแง่นี้ จะแบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็นระดับ (Degree) ของการมีส่วนร่วมจากน้อยไปมากเป็น 7 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ถูกบังคับ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมโครงการเพราะถูกบังคับ โดยไม่มีทางเลือกเลย

ระดับที่ 2 ถูกต่อ ลักษณะนี้ประชาชนจะถูกต่อใจด้วยผลประโยชน์ ในรูปของค่าจ้าง แรงงาน หรือความสะดวกสบายบางอย่าง แต่เบื้องหลังจริงๆ แล้ว เป็นการหาเสียงของนักการเมือง ผู้หยิบยื่นโครงการมาต่อเท่านั้น

ระดับที่ 3 ถูกชักชวน การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ ส่วนมากเป็นโครงการ ที่ทางราชการคิดขึ้นเองเรียบร้อยแล้ว แล้วพยายามชักชวนประชาชนให้ร่วมมือทุกรูปแบบ โดยอาศัยระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ว่าเป็นโครงการที่ดี ขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือ

ระดับที่ 4 สัมภาษณ์และวางแผนให้ ลักษณะการมีส่วนร่วมชนิดนี้จะปรากฏว่าปัญหาความต้องการ และเสียงเรียกร้องของประชาชนจะได้รับการเอาใจใส่ขึ้นบ้าง กล่าวคือ ผู้ที่วางโครงการจะสำรวจปัญหาความต้องการ ด้วยการเรียกประชุม สอบถาม สัมภาษณ์ แต่การตัดสินใจว่าปัญหา

⁶ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชน”, วารสารการพัฒนาชุมชน, อ่างแล้ว, หน้า 24.

ของชาวบ้านคืออะไร ควรจะแก้ไขวิธีใด จะวางแผนอย่างไร และจะปฏิบัติตามแผนอย่างไร ยังคงเป็นเรื่องของทางราชการ

ระดับที่ 5 มีโอกาสเสนอความเห็น ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นที่เกี่ยวกับการวางโครงการ และการดำเนินการตามโครงการ แต่การตัดสินใจยังเป็นของส่วนราชการอยู่

ระดับที่ 6 มีโอกาสเสนอโครงการ ในระดับนี้ทางราชการกับประชาชนจะมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ประชาชนอาจจะมีโอกาสตัดสินใจว่าปัญหาของตนคืออะไร จะแก้ไขได้อย่างไร วิธีใดดีที่สุด จนกระทั่งมีสิทธิ์เสนอโครงการและเข้าร่วมปฏิบัติด้วย

ระดับที่ 7 มีโอกาสตัดสินใจ ในระดับนี้ประชาชนจะเป็นหลักสำคัญของการตัดสินใจในทุกอย่าง ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลโครงการ⁷

ประธาน สุวรรณมงคล ได้อธิบายถึง “ปรัชญาของการพัฒนาแนวใหม่” ที่เป็นการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชนบท โดยยึดหลักสำคัญ คือ การให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเองโดยตนเอง การพัฒนาแนวใหม่นี้ จึงเป็นการทำให้ประชาชนรู้จักวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่ตนเองเป็นอยู่ และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเมื่อจำเป็น เมื่อคนเกิดความสำนึกและมีความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงแล้ว ขบวนการพัฒนาที่จะเกิดจากความสมัครใจและมีความเป็นตัวของตัวเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นเครื่องกำประกันว่าผลแห่งการพัฒนาจะตกอยู่กับประชาชนส่วนใหญ่ และการมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นการสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชนอีกด้วย”⁸

นอกจากนี้ ประธาน ยังได้เสนอขอบเขตของการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับ John M. Cohen และ Norman T. Uphoff โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการได้รับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผล

นอกจากนั้น Uphoff ยังได้เสนอกรอบแนวคิดเบื้องต้น ในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท ว่ามี 3 มิติ และ 2 ขอบเขต ดังนี้

สำหรับมิติ (Dimension) ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทมี 3 มิติ ดังนี้

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.

⁸ประธาน สุวรรณมงคล (บก.), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา”, ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภการพิมพ์, 2527), หน้า 82.

1. มีส่วนร่วมในเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งแบ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยทางใดทางหนึ่ง (เช่น สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ การบริหารกิจกรรม หรือการประสานงาน) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและดำเนินงาน

2. มีส่วนร่วมกับใครบ้าง ได้แก่ มีส่วนร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางราชการ นักพัฒนาเอกชน ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้เข้ามีส่วนร่วม ในเรื่องของเพศ สถานภาพ ครอบครัว อาชีพและรายได้

3. มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง ได้แก่ มีส่วนร่วมโดยสมัครใจหรือถูกบังคับ ลักษณะรูปแบบของการมีส่วนร่วม โดยผ่านองค์กรประชาชนหรือโดยตรง ขนาดของการมีส่วนร่วม ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมนั้น ช่วยเพิ่มพลังของประชาชน หรือเป็นแค่เพียงการได้ติดต่อสัมพันธ์กับนักพัฒนาเท่านั้น

ส่วนบริบท (Contexts) ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทนั้นมี 2 บริบท ดังนี้

1. ลักษณะของโครงการ โดยพิจารณาจากลักษณะของสิ่งนำเข้า ว่ามีความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพียงใด ลักษณะของประโยชน์ที่ได้รับ (ได้รับประโยชน์เร็วหรือช้า) และเงื่อนไขที่ต้องกำหนด เช่น การเข้าถึงการบริหารโครงการ ความยืดหยุ่นของโครงการ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมของกิจกรรมตามโครงการ ได้แก่ ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ปัจจัยทางกายภาพ และธรรมชาติ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนปัจจัยทางการเมือง เป็นต้น

2.1.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยทั่วไปนั้น จะพบว่าพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความหลากหลายแตกต่างกันไป ทั้งภายในสังคมเดียวกันและระหว่างสังคมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะมนุษย์โดยธรรมชาติจะไม่มีคามแน่นอนเกี่ยวกับทัศนคติและการกระทำทางการเมืองของตน กล่าวคือ การแสดงออกของบุคคลในทางการเมืองจะแตกต่างกันไปขึ้นกับเวลาและสถานการณ์ ในบางเวลาและบางสถานการณ์บุคคลจะมีความกระตือรือร้นทางการเมืองมาก แต่ในบางเวลาและบางสถานการณ์บุคคลอาจจะเฉยและเฉื่อยชาทางการเมืองมาก ทั้งนี้เพราะสิ่งแวดล้อมมีเป็นปัจจัยกระตุ้นที่สำคัญทางการเมืองมีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic) และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บางครั้งเปลี่ยนแปลงเร็ว บางครั้งเปลี่ยนแปลงช้า การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลทั้งสิ้น จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับความสนใจทางการเมืองของแต่ละบุคคล

การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยความหมายที่เป็นรูปธรรมหมายถึงการแสดงออกซึ่งการกระทำทางการเมือง ซึ่งมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่

1) การกำหนดตัวผู้ปกครอง การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย คือ การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ดังนั้น การที่ประชาชนปรากฏตัวแสดงตนในการใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถอดถอนผู้นำทางการเมืองจึงเป็นการแสดงออกในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง

ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะแสดงออกซึ่งการกำหนดตัวผู้ปกครองโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ดังนั้นการจัดการเลือกตั้งผู้ปกครองหรือผู้นำทางการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร จึงเป็นการกระทำทางการเมืองเพื่อยืนยันสิทธิในการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของประชาชน การที่ผู้นำทางการเมืองจะมีโอกาสได้ปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับ การยอมรับหรือการให้ฉันทานุมัติจากประชาชน การกระทำทางการเมืองเช่นนี้เป็นการยืนยันว่ารัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยต้องเป็นรัฐบาลของประชาชนและโดยประชาชนเท่านั้น และรัฐบาลจะดำรงอยู่ได้นานแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับผลงานของรัฐบาลว่าได้กระทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนสมดังเจตจำนงทั่วไปของประชาชนหรือไม่ ดังนั้นกระบวนการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่สะท้อนถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของปวงชนและสะท้อนเจตจำนงทั่วไปของประชาชน

ด้วยเหตุนี้การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งเพื่อกำหนดผู้นำทางการเมืองของตน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในสังคมใดถ้าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเลือกตั้งผู้นำทางการเมือง จะทำให้ประชาชนมีโอกาสได้ผู้นำทางการเมืองที่ดี กล่าวคือ จะทำให้ได้ผู้นำที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมทางการเมือง ผู้นำประเภทนี้จะส่งเสริมให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี ปัญหาของประชาชนจะได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสุข ในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองจะเท่ากับการเปิดโอกาสให้บุคคลที่ด้อยประสิทธิภาพและฉ้อฉลเข้ามาใช้อำนาจทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะปัญหาของประชาชนจะมิได้รับการเอาใจใส่แก้ไขให้บรรลุลผล ชำร่วยจะยิ่งก่อให้เกิดปัญหาทับทวีคูณยิ่งขึ้นเมื่อบุคคลเหล่านี้ใช้อำนาจฉ้อฉลเพื่อประโยชน์ส่วนตน

การส่งเสริมให้ประชาชนแสดงออกซึ่งการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองอย่างกว้างขวางและทั่วถึง จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย โดยจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความรู้และความเข้าใจในความสำคัญของการเลือกตั้งอย่างแท้จริง มิใช่ส่งเสริมด้วยการกระทำที่มงายและไร้เหตุผลหรือด้วยอามิสสินจ้าง

นอกจากประชาชนจะมีสิทธิในการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองแล้ว ประชาชนยังมีสิทธิในการถอดถอนผู้นำทางการเมืองที่ประพฤติปฏิบัติมิชอบอีกด้วย กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้นำทางการเมืองมิได้กระทำเพื่อสนองตอบเจตจำนงทั่วไปของประชาชน หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ขัดต่อคุณธรรมทางการเมืองหรือการเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน ประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงออกเพื่อขับไล่ผู้นำที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้นได้ อาจจะทำด้วยการแสดงประชามติไม่ยอมรับผู้นำทางการเมืองทั้งโดยนิตินัยถ้ากฎหมายบัญญัติไว้ หรือโดยพฤตินัยก็ได้ ซึ่งจะมีผลให้ผู้นำที่ไม่พึงประสงค์นั้นออกจากตำแหน่งในที่สุด

ดังนั้นการใช้อำนาจของประชาชนในการกำหนดผู้ปกครองจึงเป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง และเป็นกลไกสำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีอำนาจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเพียงใด ด้วยเหตุนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นอกจากจะสะท้อนระดับของการพัฒนาทางการเมืองแล้วยังสะท้อนถึงแนวโน้มในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกด้วย

2) การผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย คือการมีส่วนร่วมในการผลักดันการตัดสินใจที่สำคัญของรัฐบาลในสังคมประชาธิปไตยโดยทั่วไปจะมีลักษณะเป็นสังคมพหุ (pluralist society) กล่าวคือเป็นสังคมที่ประกอบไปด้วยกลุ่มหลากหลายทางสังคม อาทิ ชุมชน สมาคม กลุ่มอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ กลุ่มเหล่านี้มักมีวัตถุประสงค์เฉพาะของกลุ่ม การเคลื่อนไหวต่างๆ ของกลุ่มอาจเป็นไปเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของตน (ในกรณีของกลุ่มผลประโยชน์) หรืออาจเป็นไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม เช่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น และจะมีผลเกี่ยวพันกับการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล เพื่อตอบสนองเป้าหมายของกลุ่ม⁹

ในสังคมที่มีระดับการพัฒนาสูงกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ จะเข้มข้น การต่อสู้หรือต่อรองระหว่างกลุ่มจะเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความพยายามในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลเพื่อให้สนองตอบต่อเป้าหมายของกลุ่มตน ในหลายกรณีกลุ่มต่างๆ อาจเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องการสนับสนุนจากประชาชน เพื่อแสดงให้รัฐบาลเห็นว่าการเรียกร้องของกลุ่มตนสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อเพิ่มอิทธิพลต่อการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น การเรียกร้องของกลุ่มต่างๆ เหล่านี้อาจกระทำโดยตรงต่อรัฐบาล หรืออาจกระทำผ่านพรรคการเมืองที่กลุ่มตนสนับสนุนก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเรียกร้องมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น โดยมีเงื่อนไขการให้ความสนับสนุนแก่พรรคการเมืองในการเลือกตั้งครั้งต่อไปเป็นเครื่องต่อรอง

⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 82.

ในกรณีทีกลุ่มต่างๆ กระทำการผลักดันโดยตรงต่อรัฐบาล อาจพิจารณาได้จากการเรียกร้องของสมาคมผลประโยชน์ต่างๆ อาทิ สมาคมธนาคาร ผลักดันรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงินการธนาคาร หรือสภาอุตสาหกรรม ผลักดันรัฐบาลเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีการส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น ปรากฏการณ์เหล่านี้จะปรากฏในประเทศที่พัฒนาแล้ว

ส่วนสังคมที่มีระดับการพัฒนาต่ำ การจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์มักอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อยที่มีอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ในกรณีเช่นนี้ประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่มีพลังและไม่มีศักยภาพในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์กับรัฐบาลจะอยู่ในฐานะเสียเปรียบ ทำให้การตัดสินใจของรัฐบาลถูกครอบงำด้วยอิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งได้ง่าย ทำให้กลุ่มเหล่านี้นอกจากจะมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังมีอิทธิพลทางการเมืองสูงอีกด้วย ปรากฏการณ์เช่นนี้จะปรากฏในสังคมด้อยพัฒนาและสังคมกำลังพัฒนาโดยทั่วไป

การผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลโดยกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ จะมีผลต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม จึงกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำทางการเมืองที่แสดงถึงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับองค์การของประชาชนที่ผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในระดับสูง

การแข่งขันของกลุ่มอิทธิพลและผลประโยชน์ยังมีมากและมืออย่างกว้างขวาง จะยิ่งทำให้การแข่งขันนำไปสู่ความยุติธรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพราะประชาชนจะมีกลุ่มเป็นตัวแทนในการต่อรองอย่างเสมอภาค ในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดมีกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์น้อย จะนำไปสู่การสร้างอำนาจผูกขาดในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล กรณีเช่นนี้ประชาชนส่วนใหญ่ที่ไร้อำนาจการต่อรองจะอยู่ในฐานะเสียเปรียบผลประโยชน์จากการตัดสินใจของรัฐบาล จะตกเป็นของกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์จำนวนน้อยเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้การส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์อย่างกว้างขวางและทั่วถึง จึงเป็นกลไกสำคัญอีกประการหนึ่งในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างเสมอภาค ซึ่งจะส่งเสริมให้การตัดสินใจของรัฐบาลสนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างยุติธรรม

ดังนั้นบทบาทของกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่อการตัดสินใจของรัฐบาล จึงมีความสำคัญต่อการยกระดับสมรรถนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจากระดับบุคคลไปสู่ระดับองค์การ ซึ่งต้องอาศัยกลยุทธการรวมกลุ่มเป็นกลไกสำคัญ

3) การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ในสังคมประชาธิปไตยถือว่าประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการที่จะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน อาจกระทำโดยการเขียน การพูด และการโฆษณาเผยแพร่ทั้งปวง

การแสดงออกของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ด้วยการวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลทั้งในเรื่องนโยบายและการบริหารงาน ถือเป็น การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น โดยการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่หรือด้วยการพูด การอภิปราย และการให้สัมภาษณ์ เพื่อวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลได้อย่างเสรี แต่จะต้องกระทำด้วยความสร้างสรรค์และมีเหตุมีผล ในระบอบประชาธิปไตยถือเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความกล้าหาญในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมาและด้วยเหตุด้วยผล การวิพากษ์วิจารณ์โดยประชาชนจะเป็นเสมือนกลไกที่คอยควบคุม กำกับ และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เป็นกลไกที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารของระบบราชการให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเสมอภาค

ในปัจจุบันนี้การวิพากษ์วิจารณ์โดยใช้สื่อต่างๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ นับว่ามีบทบาทสำคัญในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบการกระทำของรัฐบาล นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนสนใจกิจกรรมของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลจะก่อให้เกิดประเด็นของการพูดคุยหรือการถกเถียงทางการเมือง เมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพูดคุยจะพัฒนาไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ และมีผลต่อการตัดสินใจของตนว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการกระทำของรัฐบาล ถ้าไม่เห็นด้วยอาจพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมที่มีระดับสูงขึ้น เช่น การเข้าร่วมรณรงค์ทางการเมือง เป็นต้น

4) การชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมือง ในสังคมประชาธิปไตยประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะชุมนุมและเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้านการกระทำของรัฐบาล

การชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองถือเป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพื่อแสดงให้รัฐบาลรู้ว่าประชาชนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับนโยบายและการกระทำของรัฐบาล และเพื่อแสดงการเรียกร้องให้รัฐบาลสนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็ว

โดยปกติการชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองจะเกิดขึ้นเมื่อการต่อรองกับรัฐบาลด้วยการเจรจาไม่ประสบผลสำเร็จ กลุ่มผู้เรียกร้องจึงจัดให้มีการชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อเพิ่มพลังการต่อรองให้สูงขึ้น ถ้าการชุมนุมเคลื่อนไหวได้รับการสนับสนุนจากสื่อมวลชน โดยสื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชุมนุมจะมีผลให้ประชาชนให้ความสนใจ และอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการชุมนุมมากขึ้น และในที่สุดจะเป็นการบีบบังคับให้รัฐบาลจะต้องทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

การชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนรัฐบาล ส่วนใหญ่จะเป็นไปโดยสงบและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีลักษณะเป็นการชุมนุมเพื่อให้กำลังใจ อาจจะมีป้ายคำขวัญที่กล่าววก้อยง ชื่นชมประกอบการชุมนุมด้วย การชุมนุมลักษณะนี้จะไม่มีการยึดถือ ส่วนใหญ่จะเริ่มต้นและสิ้นสุดตามหมายกำหนดการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

แต่การชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อคัดค้านรัฐบาลจะมีลักษณะตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิง กล่าวคือการชุมนุมประเภทนี้โดยส่วนใหญ่จะเริ่มต้นจากความไม่พอใจต่อนโยบายหรือการกระทำของรัฐบาล อาจเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับประโยชน์ของกลุ่มหรือประโยชน์ของสังคมก็ได้ การชุมนุมจะเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นหากข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมไม่ได้รับการสนองตอบจากรัฐบาล การชุมนุมอาจจะตั้งมั่นอยู่กับที่หรือมีการเคลื่อนไหวเพื่อเพิ่มความกดดันต่อรัฐบาลก็ได้ ถ้าประเด็นที่เคลื่อนไหวเป็นเรื่องประโยชน์ของสังคมและประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย ประชาชนอาจเข้าร่วมมากขึ้น จนในที่สุดหากรัฐบาลไม่ยอมตกลงตามข้อเสนออาจเกิดการประท้วงหน้าและนำไปสู่การปะทะกัน กลายเป็นการจลาจลได้ในที่สุด

การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของไทยที่นำไปสู่ความรุนแรงมีหลายครั้ง อาทิ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 เป็นต้น

การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองแม้จะเป็นสิทธิเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย แต่จะต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายที่เป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองจะต้องไม่ละเมิดกฎหมายที่เป็นประชาธิปไตย จะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น

การที่จะต้องระบว่าการชุมนุมเคลื่อนไหวสามารถกระทำภายใต้กรอบของกฎหมายที่เป็นประชาธิปไตย ก็เพื่อยืนยันว่า ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยประชาชนมีสิทธิเสรีภาพที่จะชุมนุมทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อการสนับสนุนหรือคัดค้านรัฐบาล แต่ในระบอบเผด็จการประชาชนจะไม่มีสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมเคลื่อนไหว ดังเช่นสมัยการปกครองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพลถนอม กิตติขจร จะมีกฎหมายระบุว่า “ห้ามประชาชนชุมนุมทางการเมืองเกิน 5 คน” ถ้าต้องเคารพกฎหมายที่ไม่เป็นประชาธิปไตยเช่นนี้ ประชาชนย่อมไม่มีเสรีภาพที่จะชุมนุมและเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ ดังนั้นจึงถือว่าถ้ากฎหมายไม่เป็นประชาธิปไตยประชาชนย่อมมีสิทธิละเมิดได้ เพราะการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองภายใต้ระบอบเผด็จการย่อมมีความหมายในการโค่นล้มและยกเลิกกฎหมายที่ไม่เป็นประชาธิปไตยด้วย

การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ถ้าเกิดขึ้นมากโดยที่รัฐบาลไม่สามารถตอบสนองการเรียกร้องของประชาชนได้ อาจนำไปสู่การไร้เสถียรภาพทางการเมือง โดยเฉพาะในประเทศด้อยพัฒนาหรือประเทศกำลังพัฒนา อาจเป็นสาเหตุให้ผู้นำกองทัพแอบอ้างเพื่อใช้กำลังเปลี่ยนแปลง

ระบอบการปกครองได้ ดังนั้นนักเคลื่อนไหวในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาหลักการของระบอบประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงสืบไป¹⁰

คุณลักษณะของการกระทำทางการเมือง

จากลำดับขั้นของการเกี่ยวพันทางการเมืองดังกล่าวมาแล้ว อาจพิจารณาลักษณะของการกระทำทางการเมือง (characteristics of specific political acts) จากพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ดังนี้

1. การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การที่บุคคลจะแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมือง (political stimuli) จากสิ่งแวดล้อมมากพอสมควร จนกระทั่งเกิดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยตนเอง บุคคลที่คาดหวังว่าจะสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องอุทิศความพยายามเพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตน กิจกรรมเหล่านี้ถือเป็นรากฐานเบื้องต้นที่จำเป็นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ แม้ว่าโดยทั่วไปปัจจัยกระตุ้น (stimuli) จะถูกส่งผ่านทางสื่อต่างๆ มากมาย แต่บางคนอาจจะให้ความสนใจเพียงเล็กน้อย หรือไม่ให้ความสนใจเลย การที่บุคคลจะตอบสนองต่อปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองอย่างไร ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเฉพาะบุคคล โดยทั่วไปการที่บุคคลได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองยิ่งมาก จะยิ่งทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยทั่วไปการที่ประชาชนจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งประชาชนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้คู่แข่งทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ความสามารถ และการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้นการใช้สิทธิเลือกตั้งแม้จะเป็นการแสดงออกในลำดับพื้นฐานของการเกี่ยวพันทางการเมือง แต่การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นการแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นับว่าสำคัญมาก

โดยทั่วไปการใช้สิทธิเลือกตั้งประกอบด้วยเงื่อนไข 2 ประการคือ ประการแรกการตัดสินใจว่าจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่ ประการที่สองการตัดสินใจว่าจะเลือกพรรคใดหรือบุคคลใด ซึ่งเงื่อนไขทั้ง 2 ประการขึ้นอยู่กับกระบวนการหล่อหลอมทางการเมืองของแต่ละบุคคล และปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองจากสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ โดยทั่วไปบุคคลจะรู้ล่วงหน้าว่าจะมีการเลือกตั้งเมื่อใด ดังนั้นบุคคลจึงมีโอกาสเตรียมการตัดสินใจไว้ได้ล่วงหน้า

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 90.

3. การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง โดยธรรมชาติของมนุษย์จะให้ความสนใจเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตน ดังนั้นบุคคลที่คิดว่าตนไม่ได้รับประโยชน์อย่างใดจากระบบการเมืองก็จะไม่สนใจการเมือง แม้กระทั่งการพูดคุยทางการเมือง แต่บุคคลที่รู้และเข้าใจว่าระบบการเมืองมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อตนอย่างไร จะให้ความสนใจทางการเมืองมาก โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองที่จะมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นระดับความสนใจเกี่ยวกับการริเริ่มพูดคุยทางการเมืองจึงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล บางคนไม่สนใจ บางคนสนใจมาก บางคนเป็นผู้รับฟัง บางคนเป็นผู้นำในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง และผู้ที่เป็ นผู้นำในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองจะมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมืองโดยตรงมากกว่าผู้ที่เป็นเพียงผู้รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

4. การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดงออกในการชักจูงให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลที่ตนเองสนับสนุน นับเป็นความก้าวหน้าอีกขั้นหนึ่งของผู้ที่สนใจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเมือง ลักษณะของการแสดงออกเช่นนี้มีลักษณะคล้ายกับการเป็น “หัวคะแนน” ของผู้แข่งขันทางการเมือง เป็นการแสดงออกถึงการผูกพันทางการเมืองที่ชัดเจนมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพูดคุยทางการเมือง ทั้งนี้เพราะได้แสดงความคิดเห็นด้วย และเชื่อว่าผู้ที่ตนสนับสนุนจะเป็นผู้นำทางการเมืองที่ดี สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การติดกระดุมหรือสติ๊กเกอร์ เป็นการแสดงออกอย่างเปิดเผยให้บุคคลทั่วไปรู้ว่าตนให้ความสนใจสนับสนุนพรรคการเมืองใด หรือคู่แข่งทางการเมืองคนใด ทั้งนี้เพราะการติดกระดุมที่เป็นสัญลักษณ์ของพรรคหรือของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปกเสื้อ ย่อมเป็นการประกาศตนในฐานะผู้สนับสนุนอย่างชัดเจน หรือการติดสติ๊กเกอร์รถยนต์ ย่อมเป็นการแสดงเจตนาของเจ้าของรถยนต์ว่าตนสนับสนุนผู้ใด และมีสัญลักษณ์ของการโฆษณาเผยแพร่อีกทางหนึ่งด้วย การกระทำเช่นนี้อาจมีผลในการโน้มน้าวผู้ใกล้ชิดที่ยังมิได้ตัดสินใจให้เข้าร่วมสนับสนุนเช่นเดียวกับตนได้ โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะสามารถสร้างอิทธิพลในการชักจูงได้ง่าย

6. การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง การกระทำทางการเมืองในลำดับนี้แสดงว่าบุคคลได้เพิ่มระดับความสนใจทางการเมืองขึ้น จนถึงกับอยากจะสัมผัส พูดคุย หรือสื่อความคิดเห็นโดยตรงกับผู้นำทางการเมือง โดยอาจจะเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือให้กำลังใจนักการเมืองให้มีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้ต่อไป

โดยทั่วไปมีประชาชนเพียงส่วนน้อยที่ติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมืองโดยตรง การติดต่อกับผู้นำทางการเมืองอาจกระทำได้โดยการส่งจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ หรือการติดต่อ

พูดคุยโดยตรง การได้ติดต่อพูดคุยกับผู้นำทางการเมืองโดยตรงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจทางการเมืองมากขึ้น จนเปลี่ยนฐานะจากผู้สนใจให้การสนับสนุนไปสู่การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองโดยตรง

7. การบริจาคเงิน เป็นการแสดงออกถึงการสนับสนุนทางการเมืองที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะในระบอบประชาธิปไตย การเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยเฉพาะการรณรงค์และการแข่งขันเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่มีค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้นการที่บุคคลร่วมบริจาคเงินย่อมแสดงถึงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนอย่างจริงจังและอาจพัฒนาไปสู่การเป็นผู้เข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองโดยตรงในฐานะสมาชิกที่สำคัญของพรรค

การเงินเป็นอาวุธสำคัญในการต่อสู้กับคู่แข่ง มีบางคนเห็นการสนับสนุนทางการเงินเป็นเรื่องผิดศีลธรรม ซึ่งเป็นความคิดเห็นของคนจำนวนน้อยที่ยังไม่เข้าใจความจำเป็นในกระบวนการแข่งขันทางการเมือง แต่โดยส่วนใหญ่ผู้สมัครแข่งขันจะเป็นผู้จัดหาทุนเพื่อค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของตนเอง

8. การร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความเห็นพ้องและความผูกพันที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การเข้าร่วมประชุมและการเข้าร่วมชุมนุมย่อมเป็นการแสดงออกซึ่งการสนับสนุนทั้งทางการเมืองและทางจิตใจ เป็นการร่วมใจให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองตรงกัน เป็นการแสดงออกซึ่งการสังกัดกลุ่มอย่างชัดเจน การแสดงออกเช่นนี้เป็นพลังสำคัญในการต่อสู้ทางการเมือง และเป็นสิ่งที่ผู้แข่งขันทางการเมืองมีความประสงค์จะได้รับการสนับสนุนมาก

อย่างไรก็ตาม การเข้าร่วมประชุมของผู้สนใจทางการเมืองบางคนอาจไม่มีข้อผูกพันในการสนับสนุนก็ได้ เพราะเพียงจะเริ่มต้นใจความสนใจเท่านั้น แต่ในหลายกรณีการเข้าร่วมประชุมเป็นกิจกรรมของผู้ที่ต้องการเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง โดยเฉพาะผู้ที่เข้าร่วมบ่อยๆ แสดงว่ามีความผูกพันสูง ผู้ที่มีความเกี่ยวพันทางการเมืองสูงโดยทั่วไปจะเข้าร่วมประชุมทั้งการประชุมแกนนำและการประชุมกลยุทธ์ (Caucus or strategy meeting)

9. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการขยายความสนับสนุนจากประชาชนให้มีความกว้างขวางและทั่วถึง การร่วมรณรงค์ทางการเมืองเป็นการแสดงออกซึ่งการมีภารกิจร่วมกันของผู้ที่สนใจทางการเมือง การร่วมรณรงค์ทางการเมืองจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความมั่นใจและความรู้สึกที่ดีต่อพรรคการเมืองและต่อคู่แข่งทางการเมืองต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จของการต่อสู้ทางการเมืองนั้นด้วย

การร่วมรณรงค์ทางการเมืองอาจกระทำได้หลายกรณี อาทิ การพิมพ์จดหมาย การส่งจดหมาย การติดโปสเตอร์หรือการเคาะประตูบ้านเพื่อชักจูงประชาชนให้ช่วยสนับสนุน หรือการ

ร่วมโฆษณาชักจูงประชาชนด้วยการให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ประชาชน ให้ประชาชนเกิดความสนใจที่จะให้การสนับสนุน เป็นต้น

10. การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองอย่างชัดเจนว่าตนเองสังกัดพรรคใด และเป็นการยอมรับภารกิจในฐานะสมาชิกของพรรคที่จะต้องช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของพรรค การขยายความศรัทธาให้แพร่หลายในหมู่ประชาชนและการร่วมผลักดันเพื่อให้พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

ลักษณะสำคัญของการเป็นสมาชิกที่มีบทบาทในพรรค คือการแสดงออกว่าสังกัดพรรคใด การจ่ายเงินบำรุงพรรค การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญของพรรค ในสหรัฐอเมริกามีประชาชนน้อยกว่าร้อยละ 5 ที่มีบทบาทเป็นสมาชิกสำคัญของพรรค

11. การร่วมประชุมแกนนำของพรรค เป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของพรรค กล่าวได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง บุคคลที่จะเข้ามามีบทบาทในการร่วมประชุมแกนนำของพรรค หรือการร่วมประชุมวางแผนกลยุทธ์ของพรรค โดยทั่วไปจะต้องผ่านการเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญของพรรค จนพรรคเกิดความไว้วางใจและมีความเชื่อมั่นว่าจะช่วยเสริมสร้างกิจกรรมของพรรคให้มีความแข็งแกร่ง สามารถที่จะเอาชนะคู่แข่งทางการเมืองได้

ผู้ที่จะมีบทบาทในการเข้าร่วมประชุมแกนนำของพรรคส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีตำแหน่งสำคัญในพรรค หรือในคณะกรรมการเกี่ยวกับการรณรงค์ของพรรค บุคคลระดับนี้จึงมีบทบาทในการร่วมตัดสินใจเพื่อการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองโดยตรง ซึ่งจะมีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น

12. การร่วมระดมทุน เป็นกิจกรรมสำคัญของสมาชิกพรรคระดับสูง ผู้ที่จะอยู่ในฐานะที่จะระดมทุนให้แก่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถแล้วยังต้องเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย เพื่อให้สามารถติดต่อกับบุคคลชั้นสูงในสังคมที่มีฐานะดีและอยู่ในวิสัยที่จะบริจาคทรัพย์เพื่อร่วมสนับสนุนการแข่งขันทางการเมืองได้

ผู้ระดมเงินทุนจึงเป็นคนกลางที่มีความสำคัญทางการเมือง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักการเมือง ซึ่งสามารถจะสนองตอบความต้องการของผู้บริจาคเงินได้

13. การเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง อาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะการเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนพิจารณาให้ความไว้วางใจ บุคคลที่จะมีบทบาทในระดับนี้ได้ต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงสามารถสร้างความนิยมศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชนได้ ประการสำคัญจะต้องสร้างความประทับใจให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางสามารถทำให้ประชาชนเชื่อมั่นได้ว่าจะเป็นผู้นำความสำเร็จและการมีชีวิตที่ดียิ่งขึ้นมาสู่ประชาชน

ส่วนระดับของความสามารถของผู้เสนอตัวเข้าแข่งขันจะแตกต่างกันไปตามระดับของตำแหน่งที่จะเข้ารับผิดชอบ อาทิ นายกเทศมนตรี ผู้ว่าราชการ หรือผู้นำประเทศ

14. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองในระดับสูงสุด เป็นผลจากการได้รับชัยชนะจากการเสนอตัวเข้าแข่งขันทางการเมือง การแสดงบทบาทในฐานะที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะจะมีผลกระทบต่อความศรัทธาเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีความสามารถในการพัฒนาประเทศ ทำให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีและมีความสุข จะทำให้พรรคได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงโอกาสที่จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปด้วย ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่สามารถบริหารประเทศให้เป็นตามความคาดหวังของประชาชน จะส่งผลกระทบต่อประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่สังกัดด้วย และจะทำให้โอกาสที่จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นบทบาทสำคัญสูงสุดของประชาชนที่มีต่อระบบการเมือง¹¹

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญคือ เป็นการสร้างโอกาส ที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรม สะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจ แบ่งสรรผลประโยชน์ตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่ประชาชนลงแรงและทรัพยากรเพื่อพัฒนากับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน การให้การศึกษาแก่ประชาชน การจัดโครงการพัฒนา และการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และค่านิยมของประชาชน

2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นหัวใจของการดำเนินการงานการบริหารองค์การส่วนตำบลโยเป็นแนวทางรัฐศาสตร์ในเรื่องการปกครองตนเอง (Self – government) คือ ต้องการให้ประชาชนเข้าไปตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชนด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทุก ๆ แขนง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยทั่วไป หมายถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจเพียงอย่างเดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับขั้นตอนในการปฏิบัติการ (implementation) ด้วย เช่นการจัดองค์กร การกำหนดกิจกรรมพัฒนา เป็นต้น การตัดสินใจยังมีส่วนช่วยประชาชนเรื่องผลประโยชน์ (Benefits)

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 96.

และการประเมินผล (Evaluation) ในกิจกรรมการพัฒนาด้วย ซึ่งจะเห็นว่าการตัดสินใจเกี่ยวข้องกัน โดยตรงกับการปฏิบัติการ แต่ก็เกี่ยวข้องกันเรื่องผลประโยชน์ และการประเมินผล โดยผลประโยชน์นั้นเป็นผลมาจากการตัดสินใจแล้วทั้งสิ้นนั่นเอง นอกจากนี้ก็จะมีผลสะท้อนกลับ (Feed - Back) จากการประเมินผล และการปฏิบัติการกลับไปยังการตัดสินใจด้วย

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า “เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงประชาชนเอง และการที่จะจะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้ว จำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและการชี้ทางที่ถูกต้อง”¹²

สมยศ ทุงหว่า ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ว่า “เป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ช่วยให้มีการร่วมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาของเขาจะทำให้ทันสมัย และมีอำนาจต่อรองมากขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งจะช่วยพัฒนาประชาธิปไตยสร้างสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด”¹³

โกวิท พวงงาม ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ว่า “เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้ สติปัญญา และความสามารถในการตัดสินใจกำหนดชีวิตของตนเอง”¹⁴

นิรันดร์ องวุฒิเวศย์ ได้กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มีรูปแบบ ดังนี้

¹²ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : อนุเคราะห์ไทย, 2526), หน้า 25.

¹³สมยศ ทุงหว่า, สังคมชนบทกับการพัฒนาชนบท, (สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2534, หน้า 219.

¹⁴โกวิท พวงงาม, เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาชุมชนชนบท, (กรุงเทพมหานคร : มปป, 2535), หน้า 53.

1. การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยอยู่ในรูปของกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเมือง เช่น การติดตามข่าวสาร การรณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น การถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมือง เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งทุกระดับ โดยการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงการเลือกตั้ง และร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น รวมถึงชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาประชาธิปไตย โดยการใช้สิทธิของตนทำหน้าที่ของประชาชนในการเลือกตั้ง

3. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หมายถึง การที่ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย โดยการร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ร่วมทั้งองค์กร หน่วยงานในเรื่องปัญหาในการพัฒนาประชาธิปไตย รวมถึงการนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย

4. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและได้รับผิดชอบงานทางการเมือง ในลักษณะของการเป็นอาสาสมัครทำงาน โครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย การเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น การแสดงประชาพิจารณ์ ต่อการบริหารงานทางการเมืองท้องถิ่น เป็นต้น

จากการที่มีผู้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม พอสรุปความสำคัญของการมีส่วนร่วมได้ว่าทำให้ประชาชนได้มีการพัฒนาการรับรู้และหลุดพ้นจากการเอาใจเอาเปรียบ เป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม มีการกระจายผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่อย่างยุติธรรม ประชาชนเป็นฝ่ายกำหนดความต้องการในการแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเองซึ่งส่งผลโดยรวมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองของประเทศ”¹⁵

รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ได้มีผู้เสนอขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมทั้งความต้องการของชุมชน

¹⁵นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในงานพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2527), หน้า 26.

2. มีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินการโครงการ หรือกำหนดกิจกรรมเพื่อขจัดปัญหาและแก้ปัญหา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
3. มีส่วนร่วมในการลงทุน และปฏิบัติโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถ เช่น ร่วมสละแรงงาน วัสดุ เงิน และเวลาเป็นต้น
4. มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในโครงการหรือกิจกรรมที่ทำไว้ ตรวจสอบผลความก้าวหน้า หรือสภาพปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อให้โครงการหรือกิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้¹⁶

สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในความคิดเห็นของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศจะมีลักษณะการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกันดังนี้

1. ร่วมคิดวางแผน (Planning Participation) โดยร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาช่วยจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกำหนดความต้องการของชุมชนร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมร่วมเสนอแผนงาน โครงการ กิจกรรม
2. ร่วมดำเนินการ (Implementaion Participation) โดยการติดตามการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานหรือสนับสนุนให้กำลังใจ ร่วมสนับสนุนทรัพยากร ร่วมบริหาร
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญ และผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้วต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของการทำโครงการ อาจรวมถึงผลประโยชน์ในทางบวกหรือเป็นผลที่เกิดขึ้นในทางลบ หรือเป็นผลเสียของโครงการก็ได้ ซึ่งจะเป็นทั้งประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย
4. ร่วมประเมินผล (Evaluation Participation) โดยการติดตาม การรายงานและสรุปผลการดำเนินงาน¹⁷

ยิววัฒน์ วุฒิเมธี ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไว้ว่าควรจะมี 3 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

¹⁶เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, การบริหารการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โอเคเอ็นเอสโตร์), 2527, หน้า 10.

¹⁷กรรณกิจ ชมดี, “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารดี ตำบลท่าช้าง อำเภอสารินชำราม จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2524, หน้า 13.

1. การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม
2. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ¹⁸

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนาไว้ดังนี้

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวม ตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมศึกษาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือ โครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงาน พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
6. ร่วมกันลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเอง และหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานโครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุม ติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป¹⁹

อรพินท์ สุทธิพันธ์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไว้ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม โครงการหรือกระบวนการค้นหาปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

¹⁸ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชน, อ่างแล้ว, หน้า 19.

¹⁹ไพรัตน์ เตชะรินทร์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มปป., 2535), หน้า 80.

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล²⁰

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกอบด้วย การร่วมศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหา ร่วมคิดวางแผน โดยร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาช่วยจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกำหนดความต้องการของชุมชนร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมร่วมเสนอแผนงาน โครงการ กิจกรรม ร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ โดยการติดตามการรายงานและสรุปผลการปฏิบัติและดำเนินการหรือสนับสนุนให้กำลังใจ ร่วมสนับสนุนทรัพยากร ร่วมบริหาร ร่วมในการดำเนินงาน

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตย

ทฤษฎีประชาธิปไตยเป็นทฤษฎีที่มีความเชื่อพื้นฐานว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การปกครองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุด ประกอบด้วย อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นอำนาจของปวงชน ดังนั้นประชาธิปไตยจึงมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในด้านการจัดระเบียบการจัดการปกครองประเทศ และวิถีชีวิตในการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างยอมรับสิทธิ เสรีภาพ ความสำคัญและประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยอาศัยกระบวนการเลือกตั้ง โดยการเลือกผู้แทนเข้าไป ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์และใช้อำนาจทางการเมืองแทน ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะกำหนดและบังคับใช้สิทธิและหน้าที่ได้อย่างถูกต้องชอบธรรม ตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ประกอบด้วยหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1. หลักที่ถือว่าประชาชนเป็นแหล่งที่เกิดและเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ
2. หลักการในการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. การใช้หลักเหตุผล
4. หลักการปกครองโดยเสียงข้างมากโดยไม่ละเมิดสิทธิของฝ่ายข้างน้อย
5. กฎหมายหรือหลักนิติธรรม
6. หลักความเสมอภาค²¹

²⁰อรพินท์ สุทธิพันธ์, “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพิ่มพูนรายได้”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2533, หน้า 13.

²¹จรูญ สุภาพ, ระบบการเมืองเปรียบเทียบ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2535), หน้า 53.

ศาสตราจารย์พิเศษ พงศ์เพ็ญ ศกุนตาภัย กล่าวว่า “รัฐธรรมนูญหรือโครงสร้างของ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ก็คือ อำนาจอธิปไตยอยู่ที่องค์คณะประชาชน ผู้ซึ่งในบางแง่ก็เป็นองค์ อธิปไตย ในอีกบางแง่ก็เป็นผู้ได้ปกครอง องค์คณะประชาชนเป็นองค์อธิปไตยเมื่อเขาลงคะแนนเสียง ซึ่งก็เป็นเจตจำนงของเขาเอง เจตจำนงขององค์อธิปไตยก็คือ ตัวอธิปไตยนั่นเอง ประชาชนผู้ได้ ปกครองเมื่อเขาต้องเคารพเชื่อฟังผู้ปกครองซึ่งเขาเองเป็นผู้แต่งตั้ง”²²

รศ.ดร. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ กล่าวว่า “ระบอบการปกครองที่ชอบธรรมมีอยู่ระบอบเดียว เท่านั้น คือ ระบอบที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Lasouverainete democratique) ระบอบการ ปกครองอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบกษัตริย์ ระบอบชนาธิปไตย หรือ คณาธิปไตย ไม่อาจเป็นการ ปกครองที่ชอบธรรมได้”

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ ได้เสนอลักษณะสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย คือ การที่ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ
2. ประชาชนทุกคนในรัฐมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ตลอดจนมีสิทธิ เสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน
3. การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐนั้น ถือเอาเสียงข้างมากเป็นเครื่องตัดสิน แต่ในเวลา เดียวกันเสียงส่วนน้อย หรือคนส่วนน้อยในรัฐจะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย เพื่อป้องกันมิ ให้ประชาชนส่วนใหญ่กดขี่ข่มเหงอย่างผิดทำนองคลองธรรม
4. กระบวนการประชาธิปไตย คือ วิธีการปกครองซึ่งได้รับความยินยอมพร้อมใจของ ประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงออกในรูปของการเลือกตั้ง การอภิปราย การออกเสียงประชามติ การเสนอร่างกฎหมายของประชาชน เป็นต้น²³

Jack C. Plano และคณะ ให้นิยามระบอบประชาธิปไตยว่า เป็นการปกครองแบบหนึ่งที่มี อำนาจทางการเมืองนั้นในที่สุดนั้นอยู่ที่ประชาชน ในรัฐประชาธิปไตยพหุนิยมสมัยใหม่ตามปกติ อำนาจจะถูกกลุ่มหรือสถาบันต่าง ๆ นำไปใช้ในระบอบปฏิสัมพันธ์อันซับซ้อน ซึ่งจะเกี่ยวข้องถึง การประนีประนอมหรือต่อรองในกระบวนการตัดสินใจอุดมการณ์ของประชาธิปไตย รวมถึง แนวคิดเหล่านี้ คือ

²² พงศ์เพ็ญ ศกุนตาภัย, ทฤษฎีการเมืองยุคใหม่, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536), หน้า 65.

²³ โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, หลักรัฐศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548), หน้า 73.

1. ปัจเจกชนนิยม ซึ่งยึดหลักว่าหน้าที่หลักของรัฐ คือ การทำให้เอกชนแต่ละคนได้บรรลุศักยภาพแห่งการพัฒนาที่สูงสุด
2. เสรีภาพ ซึ่งอนุญาตให้บุคคลทุกคนมีปริมาณเสรีภาพมากที่สุดที่ไม่ขัดต่อความมีระเบียบเรียบร้อยของสังคม
3. ความเสมอภาค ซึ่งถือว่าทุกคนถูกพระเจ้าสร้างขึ้นมาให้เท่าเทียมกัน มีสิทธิและโอกาสต่าง ๆ เสมอกัน
4. ภราดรภาพ ซึ่งอธิบายว่าเอกชนจะไม่ใช้เสรีภาพไปในทางที่ผิด แต่จะร่วมมือกันเพื่อสร้างสังคมที่ดีพร้อม²⁴

Edwar C. Smith and Arnold Zurcher ได้อธิบายเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยว่า ตั้งบนฐานความคิดเรื่องความเสมอภาค มีสถาบันที่ค้ำประกันความเสมอภาค การเลือกตั้งสมาชิกสภา เสรีภาพต่าง ๆ สิทธิของคนข้างน้อย ความเสมอภาคในโอกาส ศักดิ์ศรีของมนุษย์ การให้อภัยแก่ผู้ใด การมีโอกาสดำเนินการของรัฐ และสังคมเท่าเทียมกัน ส่วนความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยมีความหมายกว้างไกลถึงความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งโอกาสได้รับการศึกษาขั้นต่ำของพลเมืองทั้งปวงและ โอกาสศึกษาขั้นสูงของผู้ที่มีความสามารถจะเรียนได้

สรุปได้ว่าทฤษฎีประชาธิปไตยเป็นทฤษฎีที่มีความเชื่อพื้นฐานว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การปกครองที่มีอำนาจธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุด ประกอบด้วย อำนาจอธิปไตย บัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นอำนาจของปวงชน ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนทุกคนในรัฐมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชนในพื้นที่ที่มีความสำคัญเพื่อให้การพัฒนานั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะต้องให้สมาชิกในสังคมได้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมที่กำลังพัฒนาและผลเสียที่เกิดขึ้น ถ้ามาร่วมกันพัฒนาแล้วจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น “นักพัฒนาอาจจะดำเนินการด้วยตนเองหรือให้สมาชิกที่เห็นด้วยเป็นผู้นำชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ

²⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.

เมื่อสมาชิกเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุ้มเท่ากับแรงงานวัสดุหรือทรัพย์สินที่ได้ลงทุนไป²⁵ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะกล่าวถึงแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ดังนี้

2.4.1 การมีส่วนร่วมในการสร้างผู้นำเพื่อการพัฒนา

การสร้างผู้นำ เป็นการจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแบบประชาธิปไตยเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย มีความรับผิดชอบ ผู้จักประนีประนอม ไม่ตัดสินใจปัญหาข้อขัดแย้งด้วยวิธีรุนแรง อดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมคิด ปรึกษาแก้ปัญหาทำงานและติดตามผลงานก่อให้เกิดความร่วมมือและร่วมใจจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการทำงาน มีความไว้วางใจ มีสัมพันธภาพ มนุษยสัมพันธ์ ร่วมมือประสานงานกันใกล้ชิด ไม่ปล่อยเสรีเกินควร ผลของการใช้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้ระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญและกำลังใจ งานมีคุณภาพมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบตลอดเวลา เช่น ในลักษณะของการเลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

2.4.2 การใช้วิธีและระบบทางการบริการ

การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีที่ง่าย เพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่ผลความร่วมมือยังไม่มีระบบใดดีที่สุด ระบบบริหารแบบกระจายอำนาจบริหารไปทุกระดับในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของแนวการพัฒนาที่มุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการตัดสินใจ การประเมินผลโครงการและอื่น ๆ ไม่ว่าประชาชนจะเข้าร่วมโดยตรงหรือเข้าร่วมโดยอ้อมโดยผ่านผู้แทนหรือไม่ก็ตาม การที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนานี้ นับว่าเป็นแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน แต่นักพัฒนาชุมชนจะเลือกใช้ให้เหมาะสมตามแต่กรณี เพราะบางสถานการณ์อาจจะเหมาะสมกับเหตุการณ์หนึ่ง แต่บางสถานการณ์อาจจะเหมาะสมกับอีกเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งถ้าสามารถระดมประชาชน มาร่วมในการพัฒนาได้แล้ว งานพัฒนาชุมชนก็จะไม่มีปัญหาอีกต่อไป

2.4.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านจิตวิทยาสังคม

นักจิตวิทยาสังคมมีความเห็นว่าการศึกษาดังสภาพจิตของมนุษย์แต่ละคนจะมีส่วนช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมและการดำรงอยู่ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์เป็นผู้สร้างสังคมขึ้นมา สังคมจะดำรงอยู่ได้หรือไม่ อยู่ที่พฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นสมาชิกของสังคมนั้นเป็นสำคัญ มนุษย์แต่ละคนย่อมมีจิตใจ มีอารมณ์และทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป ด้วยเหตุนี้ การศึกษาดังระบบจิตใจของมนุษย์จะ

²⁵อำนาจ อนันตชัย, การระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526), หน้า 124.

ทำให้เราเข้าใจถึงสภาพสังคมของมนุษย์ได้ แนวความคิดทางด้านจิตวิทยาสังคมมีมากมายหลาย ทฤษฎีแต่ในที่นี้จำนำมากล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพียง 3 แนวทางใหญ่ ๆ คือ การพัฒนา บุคลิกภาพ การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเท่านั้น

2.4.3.1 บุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นทางพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนั้น ในการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์จำเป็นต้องสังเกตจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน เช่น คำพูดที่สื่อความรู้สึกนึกคิด อากัปกิริยาและการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ เช่น หน้าซีด มือสั่น หน้าแดง เป็นต้น

นักจิตวิทยามีความเห็นว่ บุคลิกภาพสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ มิฉะนั้นแล้วผู้ที่มี บุคลิกลักษณะที่ไม่ดีก็ไม่สามารถปรับตัวได้ตลอดชีวิต นักจิตวิทยาบางคนตั้งทฤษฎีบุคลิกภาพโดย อ้างอิทธิพลของวัยเด็กว่าเป็นวัยที่โครงสร้างบุคลิกภาพถูกสร้างขึ้นและจะคงตัวอยู่ตลอดไปแต่ นักจิตวิทยาบางคนมีความเห็นว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้เกือบตลอดชีวิต ในช่วงชีวิตผู้ใหญ่โครงสร้างบุคลิกภาพมักจะคงที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่อย่างไรก็ดีการ เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพน่าจะทำได้สำหรับคนที่มีความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวบุคลิกภาพของคนย่อมมีผล ต่อการพัฒนาชุมชน เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพเป็นผู้นำ บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ชอบกระทำตามและ บุคคลที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือมีเมตตากรุณาเป็นนิสัย ก็จะมีบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดสันติสุขและ สร้างสรรค์สังคม

2.4.3.2 การเรียนรู้ นักทฤษฎีการเรียนรู้จำแนกได้ 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทฤษฎีความรู้ความเข้าใจหรือทฤษฎีสนาม ได้สรุปการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง “การที่มนุษย์รวบรวมการรับรู้ละแนวความคิดต่าง ๆ เข้าเป็นระเบียบแบบแผนที่มีความหมายก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจลักษณะส่วนรวมของเหตุการณ์ และการหยั่งเห็น ในการ แก้ปัญหา”

2. กลุ่มทฤษฎีความสัมพันธ์ สรุปว่าการเรียนรู้ หมายถึง “กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรอันเป็นผลมาจากการฝึกฝน หรือประสบการณ์ การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมนี้หมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงด้านทักษะใน การคิดการทำงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้วย”

นักทฤษฎีทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่า การเรียนรู้ของคนในชุมชนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นั้นหมายถึง การที่คนในชุมชนได้รับรู้ ทราบเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งนั้นจำนวนมากพอ และสามารถรวบรวมสิ่งที่รับรู้ทั้งหมดเข้ามาเป็นระเบียบระบบ ทำให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งนั้นอย่างถ่องแท้ เกิดการหยั่งเห็นในการแก้ปัญหา และมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการคิด การทำงาน และทัศนคติของเขา ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่

เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ มากมาย เช่น ความพร้อมของบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกหัด การเสริมแรง การจูงใจ สิ่งเร้าและการตอบสนอง เป็นต้น²⁶

นักพัฒนาชุมชนจะต้องมีความรู้ในทฤษฎีเรื่องการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะจะเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจคนในชุมชน และเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ถูกต้องเหมาะสม คือ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนเกิดการพัฒนาความคิดความรู้ความสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

2.4.3.3 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ “การเปลี่ยนแปลงทัศนคติประกอบด้วยทฤษฎีย่อยสลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับความตรงกันของความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้งของความคิดทฤษฎีการปรับตัวเข้ากับสังคม” เป็นต้น²⁷

2.4.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ

นักเศรษฐศาสตร์ได้เสนอแนวทางหรือทฤษฎีในการพัฒนาเศรษฐกิจเอาไว้มากมาย แต่ในที่นี้จะยกมาเป็นตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพียง 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น ทฤษฎีการกระจายและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีความทันสมัย และทฤษฎีค่อยพัฒนาและการพึ่งพา

2.4.4.1 ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น เจ้าของความคิดนี้ คือ โรสแตว์เป็นทฤษฎีที่เน้นหนักไปในทางพัฒนาระบบการผลิต การขยายตัวด้านการผลิต การกระจายผลผลิตจะทำให้ระบบเศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า โดยที่ใช้ระบบเศรษฐกิจของยุโรปตะวันตกหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นตัวแบบในการศึกษาเขาสรุปว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้นจะเป็นลำดับขั้นและมี 5 ขั้นตอน คือ

1. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมแบบดั้งเดิม เป็นเศรษฐกิจของมนุษย์สังคมดั้งเดิมที่ผูกพันอยู่กับจารีตประเพณีอย่างมาก การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีน้อยมาก เพราะอาชีพหลัก คือ การเกษตรนั้นยังไม่มีเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากนัก ผลผลิตจึงมีน้อย ครอบครัวเป็นหน่วยงานสังคมที่สำคัญที่สุด ทำหน้าที่ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

2. ขั้นเตรียมการพัฒนาเป็นระยะที่สังคมได้มีการติดต่อค้าขายกับสังคมภายนอกมากขึ้นเพราะการคมนาคมติดต่อกันสะดวกสบายมากขึ้น สถาบันสังคมเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน การประกอบอาชีพเริ่มพัฒนามากขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ มีการ

²⁶ มงคล ชาวเรือ, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน, (พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2527), หน้า 129.

²⁷ ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 71.

ขยายตัวเพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิต ผลผลิตกลายเป็นการผลิตเพื่อส่งขายมากขึ้น ขั้นนี้มีการนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้มากขึ้น มีการสร้างทุนพื้นฐานอย่างกว้างขวาง

3. ขั้นเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเป็นระยะที่มีการตื่นตัวด้านการลงทุนทุกสาขา ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา โดยภาคอุตสาหกรรมได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก มีโครงสร้างทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สังคมเมืองได้เกิดขึ้น และขยายตัวอย่างรวดเร็วมาก

4. ขั้นทะยานเข้าสู่ภาวะความอุดมสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นผลจากขั้น 3 เมื่อเศรษฐกิจในสังคมขยายตัว ทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมมีความสะดวกสบายมากขึ้น เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมากขึ้น มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ การจัดสรรทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ แรงงาน ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีเครื่องทุนแรงเข้ามาใช้แทนแรงงานคนมาก สถานภาพของคนในสังคมส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงที่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิตสูงยิ่ง ๆ ขึ้นกว่าเดิม

5. ขั้นอุดมสมบูรณ์ เป็นขั้นที่สมาชิกในสังคมมีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพสูงคอยอำนวยความสะดวก วิถีชีวิตส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มาก ประชาชนมีการบริโภคที่สมบูรณ์โดยทั่วหน้ากัน มีการจ้างงานเต็มที่ ประชาชนจะมีความรู้สึกมั่นคง ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข²⁸

2.4.4.2 การกระจายรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แนวคิดนี้ไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีฝนหล่นจากฟ้า เพราะเห็นว่า การสนับสนุนการพัฒนาในกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นคนชั้นสูงนั้น สามารถบรรลุผลได้อย่างรวดเร็วมั่นคง แน่หนอนกว่าการลงทุนให้เสมอภาคกันทุกคนในสังคม อันทำให้ประเทศชาติมีรายได้เป็นกลุ่มก้อนที่ชัดเจน แต่เกิดปัญหาการกระจายรายได้ทำให้คนจำนวนมากเดือนร้อน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมการกระจายรายได้เข้าควบคุมการระดมทุน โดยมีมาตรการต่างๆ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญต่อสาขาต่างๆ ในการพัฒนาที่สำคัญ คือ การเกษตร ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ตลอดจนผู้ที่ขายแรงงานรับจ้างทางการเกษตรในรูปแบบต่างๆ ด้วย

²⁸จักรกฤษณ์ นรมิติผลกุลการ, การบริหารงานพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527), หน้า 8.

2. การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท เพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของชาวชนบท โดยส่งเสริมให้มีความสามารถในการเพิ่มผลผลิตการให้บริการของรัฐในเรื่องต่างๆ เช่น การส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่ การชลประทาน การหาลาดลีนค้า น้ำดื่ม น้ำใช้ การคมนาคม สื่อสาร การกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ การวางแผนในการพัฒนาท้องถิ่น การปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น

3. การให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อเทคนิคการผลิตที่ใช้แรงงานมากกว่าการใช้เงินทุน การใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ เช่น การระดมการสร้างงานฝีมือในรูปแบบต่างๆ การประหยัด การใช้ทุนและเงินตราจากต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านที่เหมาะสม เป็นต้น

4. การควบคุมประชากรให้มีจำนวนที่สามารถเพิ่มคุณภาพได้อย่างเต็มที่ เพราะคุณภาพ ความยากจน การว่างงานและจำนวนประชากรมีความสัมพันธ์ต่อกันโดยตรง

5. การกำหนดกลุ่มประชากรที่ยากจน เพื่อหาแนวทางในการกระจายรายได้และการพัฒนาได้ตรงจุด

6. การปรับปรุงเรื่องโอกาสให้กลุ่มคนยากจน เพื่อให้เข้าถึงการบริการจากรัฐ โดยเฉพาะการศึกษา การบริการด้านสาธารณสุข น้ำดื่ม น้ำใช้ที่ถูกสุขลักษณะ ที่อยู่อาศัย การคมนาคม การชลประทานและการใช้อำนาจในฐานะที่เป็นประชาชนของประเทศ เป็นต้น

การนำทฤษฎีนี้มาใช้ในงานพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการมุ่งการกระจายผลของการพัฒนาไปสู่กลุ่มคนพึ่งตนเอง ไม่ได้ ตามหลักการพัฒนาชุมชนที่ได้กล่าวมาแล้ว

2.4.4.3 ความทันสมัย เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ที่คล้ายทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมซึ่งได้กล่าวมาแล้ว นักเศรษฐศาสตร์ให้ความสำคัญของความทันสมัยในเชิงการผลิต การลงทุนโดยกรรมวิธีที่มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ โรงงานใหญ่ๆ จำนวนมากๆ อัตราการขยายตัวของตึก หรืออาคารทันสมัยเพิ่มปริมาณในอัตราสูง ประชาชนมีเครื่องมืออำนวยความสะดวกสบายมากมาย ในชีวิตประจำวันจะมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย

การพัฒนาที่นำไปสู่ความทันสมัยนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการอันก่อให้เกิดอุตสาหกรรม การขยายความเป็นเมือง การยกระดับความมีเหตุผลของประชาชน โดยเน้นการพัฒนาทางวัตถุเป็นสิ่งสำคัญ มีการกำหนดเป้าหมายหลักไว้ล่วงหน้าในเชิงปริมาณที่ชัดเจน เช่น ในอีก 5 ปี ข้างหน้า จะมีถนนเพิ่มขึ้นกี่สาย มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นกี่โรง มีอาคารศูนย์การค้าพาณิชย์กี่แห่ง เป็นต้น

รูปแบบการพัฒนาแบบทันสมัยนี้ ประชาชนส่วนใหญ่สามารถเห็นผลอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพราะโดยสภาพทางจิตวิทยาสังคมแล้ว ความหุรหุรา ความสะควกสบาย เป็นแรงจูงใจที่สำคัญและ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวใน 3 รูปแบบ คือ

1. การเคลื่อนไหวทางกายภาพ หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ๆ หรือของใช้ทันสมัยเข้ามาใช้ ในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าในการประกอบอาหาร ใช้อำนวยความสะดวกในการทำงาน หากวันใด ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกเหล่านี้ ก็จะมีรู้สึกเดือดร้อนมาก เพราะให้ความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้มากเป็นพิเศษนั่นเอง

2. การเคลื่อนไหวทางจิตใจ เป็นการเคลื่อนไหวทางค่านิยม ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดที่ก้าวไกลออกไปจากสภาพของความเป็นจริงในขณะนั้น เช่น คนยากจนฝันที่จะใช้ชีวิตแบบหุรหุรา ฟุ่มเฟือย เมื่อมีเงินนิดหน่อยก็ไปนั่งร้านอาหารราคาแพง เพื่อสนองความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนมั่งมี ทั้งนี้เพราะจิตได้เคลื่อนไหวออกไปแล้ว การเคลื่อนไหวทางจิตเป็นการเคลื่อนไหวที่รวดเร็วมาก โดยเฉพาะในประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลาย ซึ่งจะนำไปสู่ระบบการโฆษณาชวนเชื่อให้ซื้อสิ่งของที่ ไม่มีราคา ให้มีราคาแพงๆ อยู่เสมอ

3. การเคลื่อนไหวทางสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือทางเศรษฐกิจ เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูงขึ้น ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานมากขึ้นมีความรู้ความสามารถมากขึ้น ก็จะได้รับยกย่องรับจากสังคมมากขึ้น จึงมีการเคลื่อนไหวทางสถานภาพทางสังคม หรือเมื่อมี รายได้มากขึ้น ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น เป็นต้น ความทันสมัยที่สมบูรณ์นั้น ก็คือการที่คนในสังคมนั้นๆ มีการเคลื่อนไหวทั้ง 3 ประการไปพร้อมๆ กันอย่างสอดคล้องเหมาะสม หากการเคลื่อนไหว ตัวใดตัวหนึ่งเคลื่อนไปเร็วมาก ในขณะที่ตัวอื่นๆ เคลื่อนตามช้า จะทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย เช่น ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายในปัจจุบัน การพัฒนาตามแนวทางนี้ จึงหมายถึง การพัฒนาเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวใน 3 ประการข้างต้นของสมาชิกในสังคม และ ควบคุมในการเคลื่อนไหวนั้น ดำเนินไปอย่างสอดคล้องสมดุลกันทั้ง 3 ประการ นั่นเอง

ความทันสมัยนี้เป็นประ โยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนหลายประการ ที่สำคัญ คือ ทำให้เกิดความเข้าใจว่าในการที่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ เข้ามาในชุมชนจะต้องคำนึงให้รอบคอบ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วชุมชนหรือสังคมนั้นจะมีลักษณะดังกล่าวที่ว่า “ทันสมัยแต่ไม่พัฒนา” นั่นเอง²⁹

²⁹ปัญหา เลิศไกร, พัฒนาชุมชน, (นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2528), หน้า 21.

2.4.4.4 การด้อยพัฒนาและการพึ่งพา การด้อยพัฒนาและการพึ่งพาเป็นทฤษฎี 2 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าการด้อยพัฒนาเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการพัฒนาและการพัฒนาประเทศแบบทุนนิยมของประเทศตะวันตก คือ สาเหตุของการด้อยพัฒนา ในประเทศโลกที่สาม ช่องว่างของการพัฒนาดังกล่าวนี้ เนื่องมาจากลัทธิล่าอาณานิคม และการถือเอาประโยชน์ของประเทศพัฒนาแล้วจากประเทศในโลกลูกที่สามนั่นเอง ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ทำให้ประเทศโลกที่สามอยู่ในลักษณะของประเทศบริวารอยู่ภายใต้ขอบข่ายของอำนาจทางการเมือง และเศรษฐกิจ เป็นแหล่งวัตถุดิบตลาดสินค้าอุตสาหกรรมแหล่งขยายตัวของการลงทุน ผลประโยชน์และรายได้และจุดสำคัญทางยุทธศาสตร์ให้กับประเทศทุนนิยมตะวันตก เมื่อเป็นเช่นนี้ ประเทศในโลกลูกที่สามจึงถูกกำหนดเงื่อนไขในการพัฒนาประเทศโดยประเทศทุนนิยมตะวันตก ซึ่งเรียกว่า “การพึ่งพา” ทั้งในด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและการเมือง ไม่ได้มีแนวทางการพัฒนาประเทศที่เป็นอิสระของตนเอง ต้องพึ่งพาประเทศทุนนิยมตะวันตกทั้งด้านเทคโนโลยี ทุน และสินค้าประเภททุน ความเชื่อชาญและตลาดการค้าอื่นๆ นอกจากนี้ลักษณะของการสัมพันธ์ก็ยังเป็นไปในเชิงเอารัดเอาเปรียบประเทศโลกที่สามอีกด้วย เช่น การซื้อวัตถุดิบในราคาถูกแต่ต้องซื้อสินค้าอุตสาหกรรมในราคาแพง และการถ่ายโอนรายได้ในรูปของบริษัทข้ามชาติ เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว ประเทศในโลกลูกที่สามจึงมีลักษณะด้อยพัฒนาและต้องพึ่งพาประเทศทุนนิยมตะวันตกอย่างไม่มีวันสิ้นสุด³⁰

สรุปได้ว่าทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชนในพื้นที่ที่มีความสำคัญเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะต้องให้สมาชิกในสังคมได้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมที่กำลังพัฒนาและผลเสียที่เกิดขึ้น ถ้ามาร่วมกันพัฒนาแล้วจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เช่น การมีส่วนร่วมในการสร้างผู้นำเพื่อการพัฒนา การใช้วิธีและระบบทางการบริหาร การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านจิตวิทยาสังคม การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นต้น

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ของไทยจัดเป็น กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล และเมืองพัทยา ตามเหตุผลดังกล่าว

³⁰จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, การบริหารงานพัฒนาชุมชน, อ้างแล้ว, หน้า 8.

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป ไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็จะกลายสภาพเป็น รัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขต ที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้น เป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครอง ท้องถิ่นระดับใด จึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และ เพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับ สุขาภิบาล เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครอง ท้องถิ่นนั้น ๆ

3.3 มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครอง ท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานคร คือกรุงเทพมหานครจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตชัย เพ็ญศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตคลองเตยต่อการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แต่การทราบถึงผลการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร จะมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย มากที่สุด การถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมือง การมีความพยายามในการไปใช้

สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง แม้จะคิดฐานะหรือเกิดอุปสรรคใด ๆ ก็ตามและการไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น น้อยที่สุด คือ การร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น³¹

นันทนา วรรณนะภูติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยด้านการรณรงค์ประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ด้านการรับผิดชอบงานการเมืองอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยรวมทุกด้านในระดับมาก³²

ก้องเกียรติ มณฑาทันธุ์ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์ในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการติดตามสถานการณ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ความสนใจข่าวสารบ้านเมืองและประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของเทศบาล ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคมและความรู้ความเข้าใจการเมืองการปกครองในระดับเทศบาล³³

³¹กฤติชัย เพ็ญศิริ, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตคลองเตยต่อการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, 95 หน้า.

³²นันทนา วรรณนะภูติ, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2548, 150 หน้า.

³³ก้องเกียรติ มณฑาทันธุ์, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 120 หน้า.

ประมวล แสงแก้วศรี ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาประชาชนในเขตปทุมวัน แขวงวังใหม่ แขวงรองเมือง แขวงลุมพินี และแขวงปทุมวัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันมีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม อยู่ในระดับมาก และในกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 3 กิจกรรม ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยมาก คือกิจกรรมการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต การสนับสนุนรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และการมีในการพัฒนาประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก³⁴

ปริวัตร สิงห์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา : ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต” ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต อยู่ในระดับน้อย โดยระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยที่มากที่สุด คือ ในประเด็นที่ว่า การเมือง การปกครองในระดับชาติมีความขัดแย้งกันมาก รองลงมาคือ มีความรู้สึกโกรธ เมื่อพบเห็นการแจกเงินหรือซื้อเสียง และน้อยที่สุดคือ การเคยเป็นผู้นำในการหาเสียงให้กับผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการร่วมชุมนุมเดินขบวนขับไล่เจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย คือ อายุ, คณะที่ศึกษาและชั้นปีที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เกินระดับ .05 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งภายในมหาวิทยาลัยให้ทั่วถึงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง และเพื่อให้ศึกษานักศึกษาเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยควรมีการจัดตั้งชมรมประชาธิปไตยขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่การเมือง การปกครองแบบประชาธิปไตยในมหาวิทยาลัยต่อไป³⁵

³⁴ประมวล แสงแก้วศรี, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 121 หน้า.

³⁵ปริวัตร สิงห์แก้ว, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 90 หน้า.

คณะ กลิ่นสุคนธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี” พบว่าประชาชนในเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อายุ อาชีพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคม ประโยชน์ที่ได้รับจากเทศบาล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาล ความสนใจทางการเมืองและความรู้ทางการเมือง ส่วนเพศ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และความสำนึกทางการเมือง ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาล³⁶

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพ เป็นต้น

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

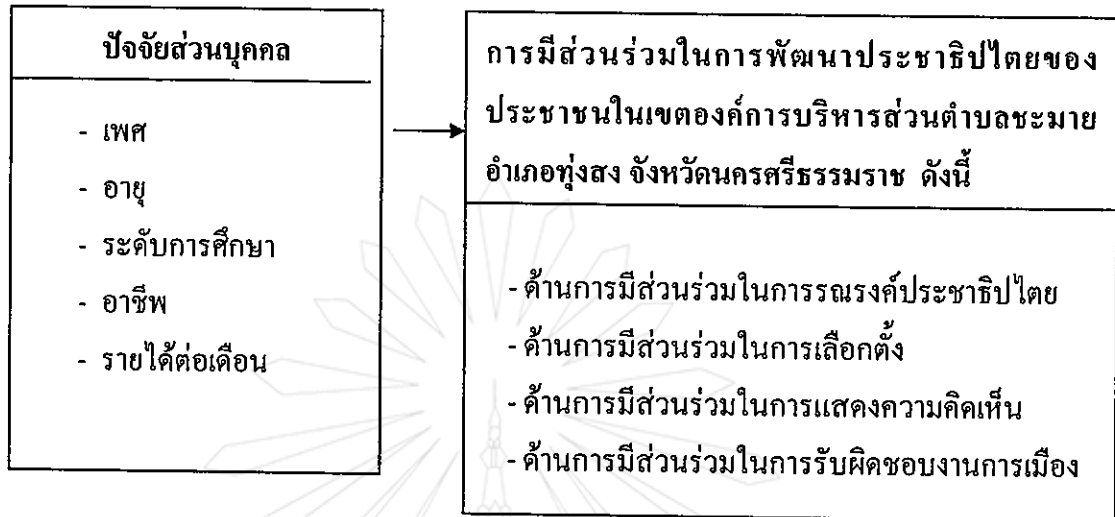
จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอร่องบัว จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีของ นีรันดร์ จงวุฒิเวศย์³⁷ และผลงานวิจัยหลายเล่ม นำมาสังเคราะห์ วิเคราะห์สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง โดยมี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเนื่องเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนสามารถแสดงเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

³⁶คณะ กลิ่นสุคนธ์, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาล: ศึกษากรณีเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2547, 109 หน้า.

³⁷นีรันดร์ จงวุฒิเวศย์, แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในงานพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2527), อ้างแล้ว, หน้า 26.

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง“การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 16,247 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05¹ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

¹สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549), หน้า 64.

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling)² โดยการแจกแบบสอบถามกับประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ในวันประชุมหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน คือ บ้านหนองหว้า บ้านทุ่งใหม่ บ้านวัดใหม่ บ้านทุ่งชน บ้านโคกบก บ้านวัดทะเล บ้านหนองพลวง บ้านแม่ น้ำ จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ 375 คน³

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มี 4 ด้านดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำนวน 20 ข้อ โดยมีการให้คะแนนระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน⁴ ดังนี้

มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย มาก	ให้	4	คะแนน
มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย น้อย	ให้	2	คะแนน
มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 58.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 58.

⁴บุญชม ศรีสะอาด, วิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535), หน้า 99.

เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายและ/หรือกรอบการวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.4.3 เขียนนิยามปฏิบัติการให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละลักษณะที่ต้องการวัด และสร้างข้อคำถามตามที่ได้นิยามไว้

3.4.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของกรอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.86

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทำ (try out) แล้วมาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.5.1 นำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช ไปมอบให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามและกำหนดวันเวลาในการเก็บ รวบรวมข้อมูล

3.5.2 ผู้วิจัยได้ประสานไปยังรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง ในวันประชุมหมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้าน โดยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนโดยไม่เลือกว่าเป็นคนรู้จัก หรือไม่ แต่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้ โดยอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในการตอบ แบบสอบถามก่อน และให้ลงมือตอบแบบสอบถาม กรณีเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความสงสัยในการตอบ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตอบข้อซักถาม

3.5.3 หลังจากอธิบายการตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงมือตอบ แบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลงรหัสและนำข้อมูลมาลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้ว ไปบันทึกในแผ่นข้อมูล (CD) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่า Z-test ค่า F- test และเมื่อพบว่า ค่า F มีความแตกต่าง จึงทำการทดสอบค่าคะแนน เฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.7.1 หากความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) ซึ่งมีสูตร⁶ ดังนี้

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 45.

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์

$\frac{\sum R}{N}$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.7.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร⁷ ดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.7.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าร้อยละจากสูตร⁸ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่า
ร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.4 การวิเคราะห์ข้อมูลหาคะแนนค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร⁹ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

⁷เรื่องเดียวกัน.

⁸ชานินทร์ ศิลป์จารุ, วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท
วี.อินเตอร์ พรินท์, 2550), หน้า 152.

⁹สงศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, อ่างแก้ว, หน้า 70.

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum fX$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูลทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7.5 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร¹⁰ ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum f(X - \bar{X})^2$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7.6 การวิเคราะห์โดยหาค่า Z-test จากสูตร¹¹ ดังนี้

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างใน กลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มที่ 2

3.7.7 การวิเคราะห์โดยหาค่า F-test จากสูตร¹² ดังนี้

¹⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 84.

¹²เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.7.8 เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้เสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
Z	แทน	Z distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน	F distribution เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	Degree of freedom ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
P value	แทน	ค่าที่น้อยที่สุดของระดับความมีนัยสำคัญของข้อมูล
*	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในรูปของตารางโดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	203	54.13
หญิง	172	45.87
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 203 คน คิดเป็นร้อยละ 54.13 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 172 คน คิดเป็นร้อยละ 45.87

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	63	16.80
30 - 40 ปี	101	26.93
41 - 50 ปี	134	35.73
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	77	20.54
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.73 และมีอายุ 30 - 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.54 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	112	29.87
มัธยมศึกษา/ปวช.	100	26.67
อนุปริญญา/ปวส.	73	19.46
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	24.00
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.87 และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนทั้งสิ้น 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.46 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตร/รับจ้าง	131	34.93
ค้าขาย/ธุรกิจ	94	25.07
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	81	21.60
นักศึกษา	69	18.40
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.07 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 มีอาชีพนักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	58	15.47
5,000 - 10,000 บาท	147	39.20
10,001-15,000 บาท	82	21.87
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	88	23.46
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 และมีรายได้ ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.87 มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.47 น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	4.32	0.89	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.99	0.88	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.65	0.74	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	3.54	0.85	มาก
รวม	3.87	0.63	มาก

ตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย

ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย	4.30	1.16	มาก
2. ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง	4.31	1.15	มาก
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	4.26	1.24	มาก
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.28	1.18	มาก
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย	4.44	0.97	มาก
รวม	4.32	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง และ รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	4.22	1.12	มาก
2. ชักชวนผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	4.22	1.18	มาก
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย	3.96	1.23	มาก
4. ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.84	1.23	มาก
5. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.71	1.33	มาก
รวม	3.99	0.88	มาก

ตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งโดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น, ชักชวนผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้งมากน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและ โครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหาร ส่วนตำบล ชะมาย	3.96	1.16	มาก
2. นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย	3.70	1.15	มาก
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาของ องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.63	1.17	มาก
4. ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วน ตำบลชะมาย	3.50	1.21	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง	3.44	1.21	ปานกลาง
รวม	3.65	0.74	มาก

ตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงควม
คิดเห็น อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ร่วมประชุมกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหา
และโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา
คือ นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และ มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัด
กิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.53	1.30	มาก
2. ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.74	1.13	มาก
3. ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.32	1.27	ปานกลาง
4. ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.45	1.13	ปานกลาง
5. ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.68	1.24	มาก
รวม	3.54	0.85	มาก

ตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และ ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตย	4.11	0.93	มาก	4.56	0.78	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.51	0.71	มาก	4.55	0.72	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	3.32	0.52	ปานกลาง	4.03	0.77	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ งานการเมือง	3.23	0.65	ปานกลาง	3.92	0.91	มาก
รวม	3.54	0.45	มาก	4.27	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย	4.09	1.29	มาก	4.54	0.93	มากที่สุด
2. ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง	4.07	1.23	มาก	4.59	0.97	มากที่สุด
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	4.04	1.33	มาก	4.50	1.08	มาก
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.09	1.30	มาก	4.50	0.98	มาก
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อบรม อบรม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย	4.26	1.07	มาก	4.66	0.79	มากที่สุด
รวม	4.11	0.93	มาก	4.56	0.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับมาก และเพศหญิง อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อบรม อบรม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย, สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น และ รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อบรม อบรม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง และ รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น, สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3.95	1.18	มาก	4.53	0.97	มากที่สุด
2. ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.83	1.26	มาก	4.69	0.88	มากที่สุด
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย	3.55	1.23	มาก	4.45	1.04	มาก
4. ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.20	1.13	ปานกลาง	4.60	0.86	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.05	1.23	ปานกลาง	4.49	0.97	มาก
รวม	3.51	0.71	มาก	4.55	0.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับมาก และเพศหญิง อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลละหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามเพศ

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วย งานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยใน องค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย	3.45	1.12	ปานกลาง	4.56	0.88	มากที่สุด
2. นำความคิดและประสบการณ์ไป พัฒนาประชาธิปไตย	3.20	0.96	ปานกลาง	4.30	1.07	มาก
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่ม ต่างๆในเรื่องปัญหาขององค์การ บริหารส่วนตำบลละหมาย	3.41	1.11	ปานกลาง	3.89	1.19	มาก
4. ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ละหมาย	3.29	1.13	ปานกลาง	3.75	1.25	มาก
5. มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัด กิจกรรมทางการเมือง	3.26	1.13	ปานกลาง	3.66	1.26	มาก
รวม	3.32	0.52	ปานกลาง	4.03	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย

เพศหญิง พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามเพศ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.26	1.28	ปานกลาง	3.85	1.24	มาก
2. ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.55	1.10	มาก	3.97	1.13	มาก
3. ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	2.90	1.18	ปานกลาง	3.83	1.19	มาก
4. ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.01	0.98	ปานกลาง	3.97	1.07	มาก
5. ร่วมประเมิณการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.44	1.23	ปานกลาง	3.96	1.20	มาก
รวม	3.23	0.65	ปานกลาง	3.92	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมืองโดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมิณการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เพศหญิง พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย, ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมิณการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 30 ปี			30 - 40 ปี			41 - 50 ปี			ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	4.04	0.77	มาก	4.14	0.96	มาก	4.40	0.93	มาก	4.65	0.67	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.40	0.72	ปาน	3.42	0.64	กลาง	4.34	0.79	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.23	0.51	กลาง	3.40	0.50	กลาง	3.68	0.75	มาก	4.27	0.74	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	3.43	0.60	กลาง	3.15	0.68	ปาน	3.44	0.83	กลาง	4.33	0.75	มาก
รวม	3.52	0.43	มาก	3.53	0.43	มาก	3.96	0.60	มาก	4.46	0.53	มาก

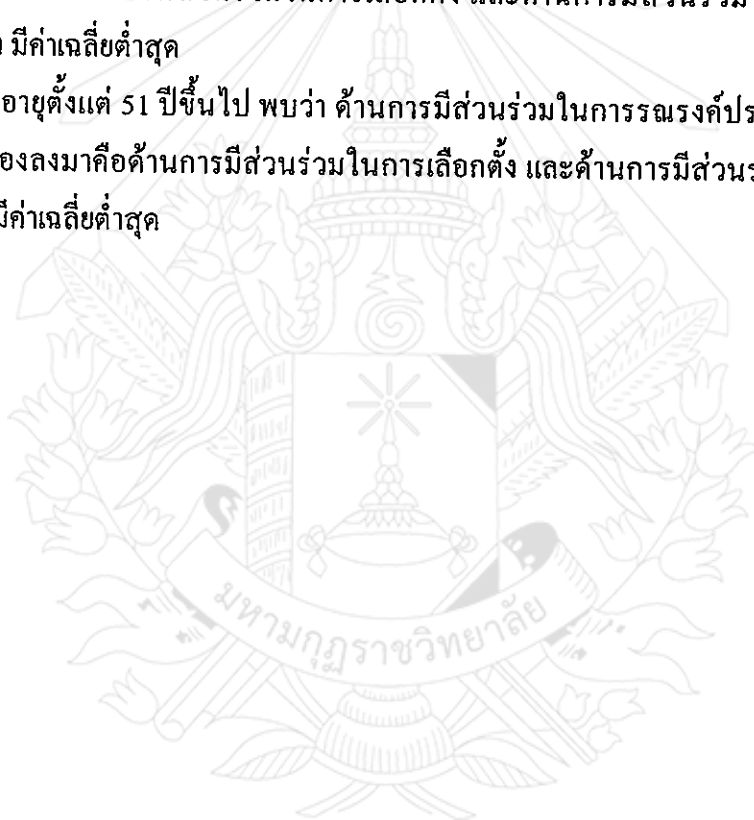
จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 30-40 ปี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 41-50 ปี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 พะม่าย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ

	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 30 ปี			30 - 40 ปี			41 - 50 ปี			ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบล	4.16	1.31	มาก	4.01	1.33	มาก	4.44	1.03	มาก	4.54	0.90	มากที่สุด
2. ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง	3.73	1.27	มาก	4.20	1.19	มาก	4.51	1.07	มากที่สุด	4.58	0.92	มากที่สุด
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.87	1.28	มาก	4.14	1.33	มาก	4.31	1.28	มาก	4.64	0.87	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.11	1.28	มาก	4.12	1.31	มาก	4.25	1.21	มาก	4.69	0.71	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย	4.32	1.03	มาก	4.23	1.09	มาก	4.48	0.91	มาก	4.78	0.74	มากที่สุด
รวม	4.04	0.77	มาก	4.14	0.96	มาก	4.40	0.93	มาก	4.65	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตย โดยรวม อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี และอายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับมาก อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือติดตาม ข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย และ ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 30-40 ปี พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม ภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับ กิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชน ของตนเอง และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 41-50 ปี พบว่า ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทาง ประชาธิปไตย และสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำ เกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสาร ทางการเมืองท้องถิ่น และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งจำแนกตามอายุ

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 30 ปี			30 - 40 ปี			41 - 50 ปี			ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3.81	1.27	มาก	3.96	1.13	มาก	4.34	1.08	มาก	4.67	0.86	มากที่สุด
2.ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.70	1.31	มาก	3.74	1.22	มาก	4.51	1.04	มากที่สุด	4.78	0.77	มากที่สุด
3.ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย	3.32	1.24	ปานกลาง	3.34	1.20	ปานกลาง	4.48	0.95	มาก	4.40	1.10	มาก
4.ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.08	1.05	ปานกลาง	3.04	1.04	ปานกลาง	4.32	1.06	มาก	4.67	0.85	มากที่สุด
5.มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.08	1.25	ปานกลาง	3.03	1.23	ปานกลาง	4.06	1.24	มาก	4.51	0.97	มากที่สุด
รวม	3.40	0.72	ปานกลาง	3.42	0.64	ปานกลาง	4.34	0.79	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยรวม อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับปานกลาง อายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับมาก และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 30-40 ปี พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 41-50 ปี พบว่าชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็น จำนวนตามอายุ

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 30 ปี			30 - 40 ปี			41 - 50 ปี			ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาชาติไทยในองค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย	3.60	1.07	มาก	3.40	1.15	ปานกลาง	4.22	1.12	มาก	4.53	0.85	มากที่สุด
2. นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย	3.46	0.86	กลาง	2.83	0.73	กลาง	4.06	1.19	มาก	4.43	0.96	มาก
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย	4.16	1.03	มาก	3.58	1.10	มาก	3.60	1.20	มาก	4.14	1.14	มาก
4. ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลละหมาย	2.98	1.01	ปานกลาง	3.60	1.17	มาก	3.28	1.18	ปานกลาง	4.19	1.15	มาก
5. มีส่วนร่วมในการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล	2.95	0.97	กลาง	3.59	1.17	มาก	3.22	1.19	กลาง	4.04	1.21	มาก
รวม	3.23	0.51	กลาง	3.40	0.50	ปานกลาง	3.68	0.75	มาก	4.27	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยรวม อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับปานกลาง อายุ 41-50 ปี และอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประชุมกับชุมชนองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 30-40 ปี พบว่า ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล และนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 41-50 ปี พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามอายุ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 30 ปี			30 - 40 ปี			41 - 50 ปี			ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ชะมาย	2.89	1.18	ปาน	3.40	1.39	ปาน	3.35	1.25	ปาน	4.52	0.66	มากที่สุด
2. ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.67	1.16	มาก	3.57	1.13	มาก	3.54	1.09	มาก	4.36	0.98	มาก
3. ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.30	1.34	ปาน	2.68	1.02	กลาง	3.31	1.26	ปาน	4.22	0.99	มาก
4. ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์ การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.43	1.17	กลาง	2.83	0.80	ปาน	3.42	1.12	ปาน	4.34	0.88	มาก
5. ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบล ชะมาย	3.87	1.26	มาก	3.27	1.15	กลาง	3.59	1.26	มาก	4.22	1.07	มาก
รวม	3.43	0.60	ปาน	3.15	0.68	ปาน	3.44	0.83	ปาน	4.33	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง โดยรวม อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับปานกลาง และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 30-40 ปี พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ 41-50 ปี พบว่า ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และ ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป พบว่า มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
พะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			อนุปริญญา/ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	4.11	0.80	มาก	4.19	1.05	มาก	4.42	0.94	มาก	4.63	0.65	มากที่สุด
2.ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.41	0.70	ปานกลาง	3.72	0.73	มาก	4.55	0.75	มากที่สุด	4.55	0.72	มากที่สุด
3.ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.24	0.51	ปานกลาง	3.42	0.51	ปานกลาง	3.71	0.66	มาก	4.36	0.73	มาก
4.ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	3.33	0.63	ปานกลาง	3.15	0.65	ปานกลาง	3.35	0.78	กลาง	4.42	0.73	มาก
รวม	3.52	0.41	มาก	3.62	0.49	มาก	4.01	0.59	มาก	4.49	0.52	มาก

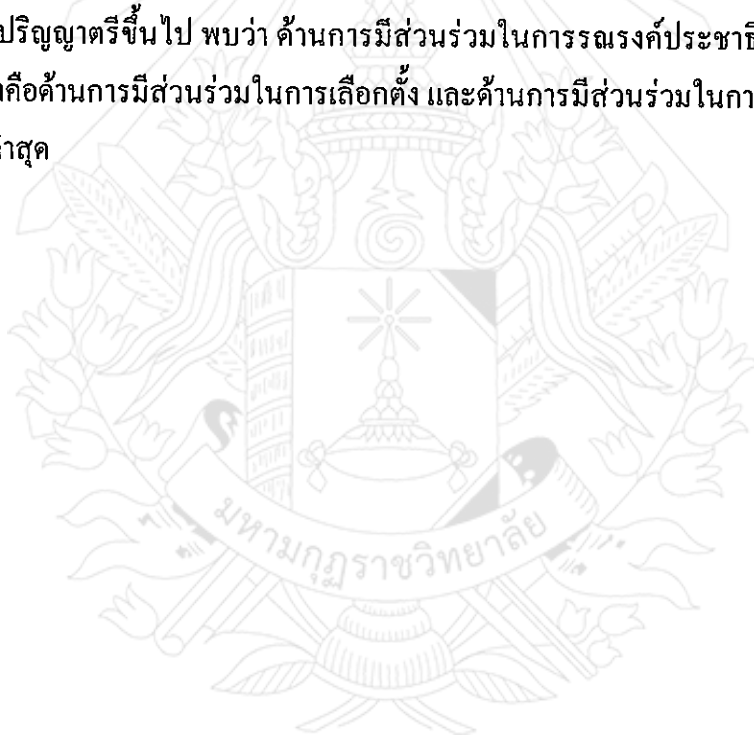
จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ประถมศึกษา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอกู่สูง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาปวช.			อนุปริญญา/ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบล ชะมาย	4.04	1.34	มาก	4.23	1.20	มาก	4.44	1.05	มาก	4.58	0.85	มากที่สุด
2. ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง	3.97	1.24	มาก	4.27	1.19	มาก	4.52	1.09	มากที่สุด	4.61	0.91	มากที่สุด
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	4.06	1.26	มาก	4.11	1.38	มาก	4.34	1.28	มาก	4.59	0.92	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.20	1.24	มาก	4.04	1.35	มาก	4.29	1.21	มาก	4.63	0.76	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อบรม อภิปรายให้ คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย	4.28	1.03	มาก	4.30	1.09	มาก	4.49	0.88	มาก	4.77	0.72	มากที่สุด
รวม	4.11	0.80	มาก	4.19	1.05	มาก	4.42	0.94	มาก	4.63	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยรวม ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับมาก และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่ามีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น และต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง และสามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย และสามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาปวช.			อนุปริญญา/ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3.91	1.26	มาก	4.09	1.07	มาก	4.42	1.03	มาก	4.58	0.96	มากที่สุด
2. ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.70	1.31	มาก	4.07	1.16	มาก	4.62	0.97	มากที่สุด	4.71	0.85	มากที่สุด
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในด้านละหมาฮาย	3.34	1.22	กลาง	3.91	1.21	มาก	4.52	0.93	มากที่สุด	4.34	1.15	มาก
4. ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.04	1.04	กลาง	3.50	1.21	ปาน	4.57	0.86	มากที่สุด	4.61	0.89	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.07	1.23	กลาง	3.04	1.25	กลาง	4.62	0.86	มากที่สุด	4.51	0.91	มากที่สุด
รวม	3.41	0.70	ปาน	3.72	0.73	มาก	4.55	0.75	มาก	4.55	0.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยรวม ประถมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มัธยมศึกษา/ปวช. อยู่ในระดับมาก อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษาพบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมากน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมาย อำเภอกู่สูง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			อนุปริญญา/ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ร่วมประชุมกับชุมชนองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อ หาหรือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาชน ไทยในองค์การบริหารส่วนตำบลขะมาย	3.50	1.11	ปาน	3.38	1.14	ปาน	4.68	0.80	มากที่สุด	4.59	0.80	มากที่สุด
2.นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนา ประชาชนไทย	3.17	0.87	กลาง	3.37	1.13	กลาง	4.03	1.19	มาก	4.48	0.95	มาก
3.ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆในเรื่อง ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลขะมาย	3.37	1.04	กลาง	3.44	1.16	กลาง	3.53	1.20	มาก	4.27	1.10	มาก
4.ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์ การบริหารส่วนตำบลขะมาย	3.22	1.10	กลาง	3.35	1.17	กลาง	3.15	1.13	ปาน	4.31	1.10	มาก
5.มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทาง การเมือง	2.96	1.00	กลาง	3.55	1.18	มาก	3.14	1.12	ปาน	4.18	1.17	มาก
รวม	3.24	0.51	ปาน	3.42	0.51	ปาน	3.71	0.66	มาก	4.36	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยรวม ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือทำนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			อนุปริญญา/ปวส.			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.12	1.30	ปาน	3.36	1.25	ปาน	3.08	1.27	ปาน	4.58	0.63	มากที่สุด
2.ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.75	1.17	มาก	3.33	0.99	กลาง	3.41	1.08	กลาง	4.45	0.94	มาก
3.ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.02	1.26	ปาน	2.93	1.18	กลาง	3.14	1.11	กลาง	4.30	0.99	มาก
4.ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.15	1.07	กลาง	2.84	0.80	ปาน	3.53	1.08	มาก	4.43	0.85	มาก
5.ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.59	1.26	มาก	3.27	1.18	กลาง	3.59	1.24	มาก	4.32	1.02	มาก
รวม	3.33	0.63	ปาน	3.15	0.65	กลาง	3.35	0.78	ปาน	4.42	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมืองโดยรวม ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับปานกลาง และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนุปริญญา/ปวส. พบว่า ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	เกษตร/รับจ้าง			ค้าขาย/ธุรกิจ			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	4.21	0.80	มาก	4.05	1.09	มาก	4.54	0.80	มาก	4.62	0.70	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.41	0.68	ปาน	3.83	0.77	มาก	4.60	0.73	มากที่สุด	4.58	0.68	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.27	0.51	ปาน	3.40	0.53	ปาน	4.08	0.75	มาก	4.19	0.74	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน	3.30	0.65	กลาง	3.14	0.64	กลาง	3.78	0.96	มาก	4.27	0.76	มาก
การเมือง	3.55	0.41	มาก	3.61	0.52	มาก	4.25	0.61	มาก	0.53	3.87	มาก
รวม												

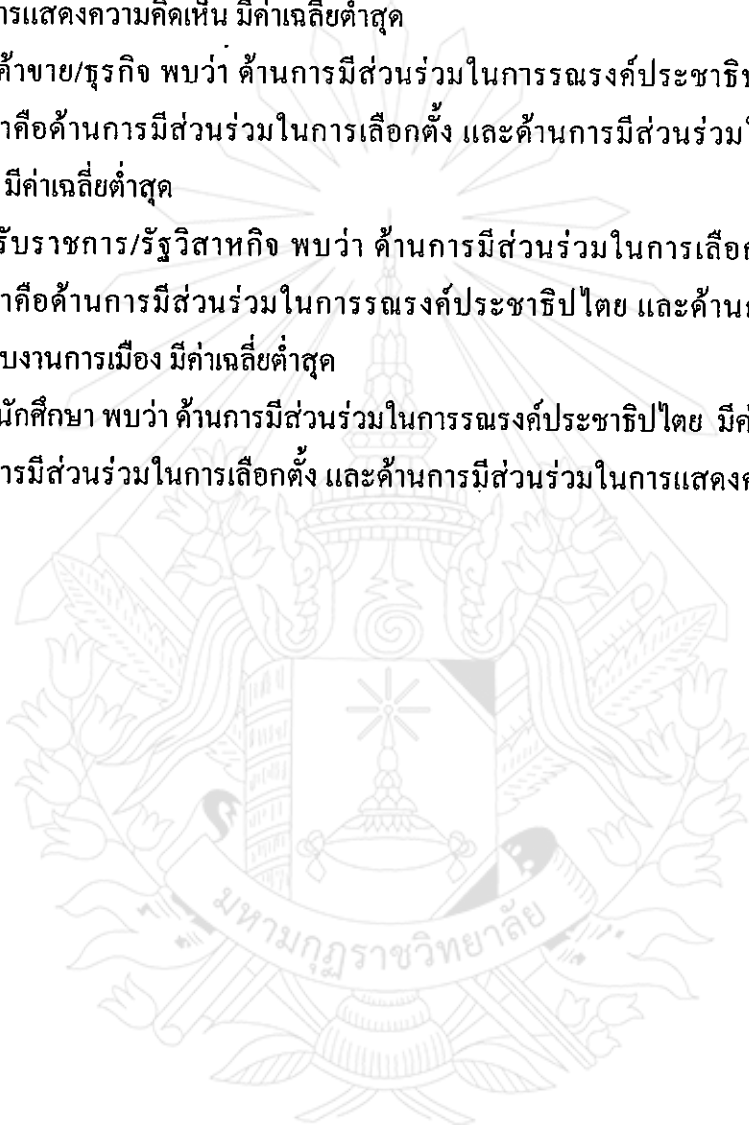
จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เกษตร/รับจ้าง ค้าขาย/ธุรกิจ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เกษตร/รับจ้าง พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

นักศึกษา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอาชีพ

ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	เกษตร/รับจ้าง			ค้าขาย/ธุรกิจ			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบล ชะมาย	4.17	1.28	มาก	4.07	1.26	มาก	4.59	0.89	มากที่สุด	4.51	0.93	มาก
2. ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง	4.10	1.19	มาก	4.15	1.27	มาก	4.62	1.01	มากที่สุด	4.58	0.91	มากที่สุด
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	4.15	1.24	มาก	3.97	1.45	มาก	4.47	1.15	มาก	4.59	0.91	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.30	1.19	มาก	3.86	1.39	มาก	4.42	1.08	มาก	4.65	0.74	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย	4.36	1.01	มาก	4.19	1.11	มาก	4.62	0.78	มากที่สุด	4.75	0.77	มากที่สุด
รวม	4.21	0.80	มาก	4.05	1.09	มาก	4.54	0.80	มากที่สุด	4.62	0.70	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตยโดยรวม เกษตร/รับจ้าง ค้าขาย/ธุรกิจ อยู่ในระดับมาก รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกษตร/รับจ้าง พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปราย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอด ความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น และต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับ กิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของ ตนเอง และสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเองมีส่วนร่วม ในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนใน ตำบลชะมาย และสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

นักศึกษา พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรม ทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมือง ท้องถิ่น และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนใน ตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	เกษตรกร/รับจ้าง			ค้าขาย/ธุรกิจ			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3.96	1.18	มาก	4.04	1.16	มาก	4.47	1.00	มาก	4.65	0.90	มากที่สุด
2. ชักชวนผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองจัดการบริหารส่วนตำบลละหมาย	3.65	1.31	มาก	4.23	1.08	มาก	4.68	0.89	มากที่สุด	4.75	0.81	มากที่สุด
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลละหมาย	3.34	1.22	กลาง	4.03	1.16	มาก	4.53	0.99	มากที่สุด	4.38	1.11	มาก
4. ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.04	1.04	กลาง	3.73	1.19	มาก	4.57	0.92	มากที่สุด	4.64	0.89	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.07	1.23	กลาง	3.13	1.29	ปาน	4.78	0.50	มากที่สุด	4.46	1.01	มากที่สุด
รวม	3.41	0.68	ปาน	3.83	0.77	มาก	4.60	0.73	มากที่สุด	4.58	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยรวม เกษตร/รับจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง ค้าขาย/ธุรกิจ อยู่ในระดับมาก รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกษตร/รับจ้าง พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่ามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมาน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

นักศึกษา พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และทำร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยรวม เกษตร/รับจ้าง ค้าขาย/ธุรกิจ อยู่ในระดับปานกลาง รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกษตร/รับจ้าง พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและ โครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและ โครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและ โครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

นักศึกษา พบว่า ร่วมประชุมกับชม องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและ โครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำนวนตามอาชีพ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	เกษตรกร/รับจ้าง			ค้าขาย/ธุรกิจ			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.22	1.34	ปาน	3.20	1.19	กลาง	3.59	1.37	มาก	4.48	0.68	มาก
2. ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.69	1.16	มาก	3.30	0.98	กลาง	3.88	1.15	มาก	4.29	1.02	มาก
3. ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	2.97	1.23	ปาน	3.09	1.19	กลาง	3.44	1.30	ปาน	4.17	0.98	มาก
4. ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย	3.11	1.05	กลาง	2.85	0.81	ปาน	4.01	1.09	มาก	4.26	0.90	มาก
5. ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย	3.54	1.25	มาก	3.27	1.17	กลาง	3.99	1.22	มาก	4.14	1.10	มาก
รวม	3.30	0.65	ปาน	3.14	0.64	ปาน	3.78	0.96	มาก	4.27	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมืองโดยรวม เกษตร/รับจ้าง ค้าขาย/ธุรกิจ อยู่ในระดับปานกลาง รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกษตร/รับจ้าง พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา และร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

นักศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมาเพียงใด และท่านร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะเมา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 พะมาย อำเภอยางสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ก่อน

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,000 - 10,000 บาท			10,001 - 15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย	3.99	0.76	มาก	4.17	0.98	มาก	4.46	0.90	มาก	4.65	0.65	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.41	0.70	ปาน	3.57	0.72	มาก	4.51	0.75	มากที่สุด	4.58	0.70	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.21	0.51	ปาน	3.37	0.52	ปาน	3.71	0.67	มาก	4.35	0.73	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	3.41	.59	กลาง	3.16	0.66	ปาน	3.41	0.79	กลาง	4.40	0.74	มาก
รวม	3.51	0.41	มาก	3.57	0.46	มาก	4.02	0.56	มาก	4.50	0.52	มาก

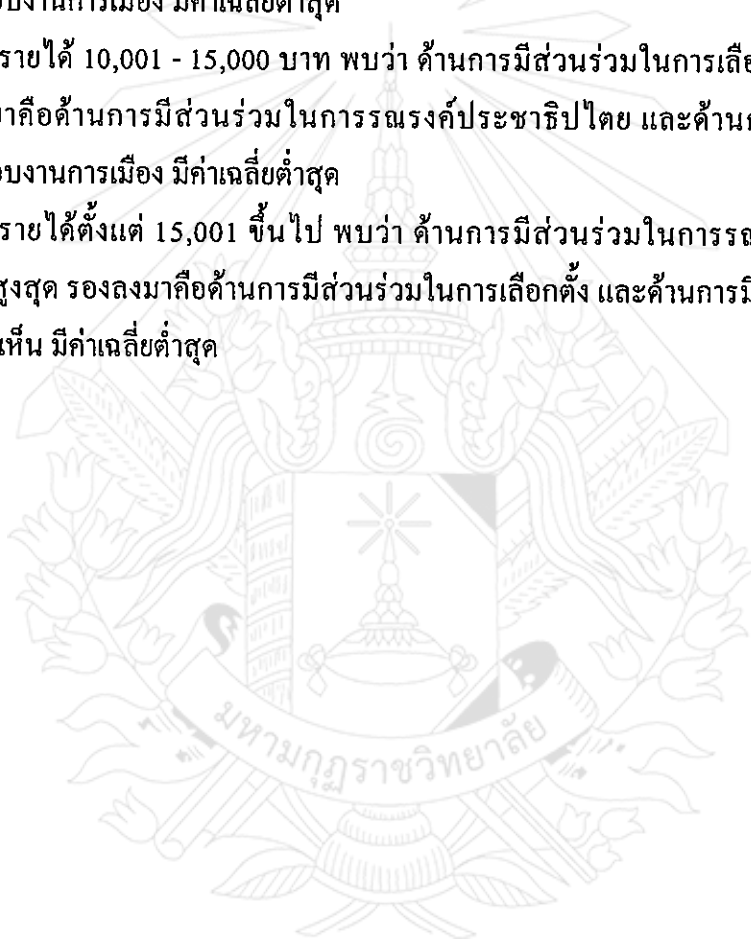
จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ตามรายการได้ต่อไปนี้

	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,000 - 10,000 บาท			10,001 - 15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชนในตำบล ชะมาย	4.15	1.28	มาก	4.08	1.29	มาก	4.50	1.01	มาก	4.57	0.85	มากที่สุด
2. ต้องการพัฒนาประชาชนในชุมชนของตนเอง	3.67	1.26	มาก	4.24	1.18	มาก	4.54	1.08	มากที่สุด	4.64	0.87	มากที่สุด
3. รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.77	1.28	มาก	4.16	1.33	มาก	4.39	1.23	มาก	4.60	0.92	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	4.05	1.32	มาก	4.11	1.30	มาก	4.33	1.16	มาก	4.66	0.74	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาสัมพันธ์	4.31	1.06	มาก	4.25	1.07	มาก	4.52	0.86	มากที่สุด	4.78	0.70	มากที่สุด
รวม	3.99	0.76	มาก	4.17	0.98	มาก	4.46	0.90	มาก	4.65	0.65	มากที่สุด

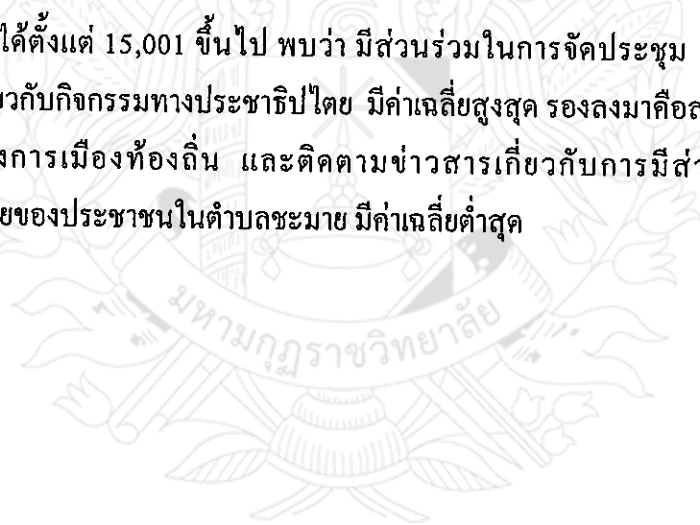
จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตยโดยรวม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท อยู่ใน ระดับมาก และรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือติดตาม ข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย และ ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้ คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือต้องการพัฒนา ประชาธิปไตยในชุมชนของตนเอง และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเองมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับ กิจกรรมทางประชาธิปไตย และสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด

รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้ คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ขะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำนวนตามรายได้ต่อเดือน

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,000 - 10,000 บาท			10,001 - 15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	3.90	1.25	มาก	3.99	1.15	มาก	4.43	1.03	มาก	4.62	0.91	มากที่สุด
2. ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขะมาย	3.71	1.31	มาก	3.89	1.23	มาก	4.63	0.94	มากที่สุด	4.73	0.84	มากที่สุด
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลขะมาย	3.36	1.22	กลาง	3.64	1.24	มาก	4.50	0.98	มาก	4.40	1.09	มาก
4. ร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น	3.05	1.05	ปาน	3.28	1.16	ปาน	4.54	0.86	มากที่สุด	4.65	0.87	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง	3.05	1.23	กลาง	3.06	1.23	กลาง	4.46	1.02	มาก	4.52	0.92	มากที่สุด
รวม	3.41	0.70	ปาน	3.57	0.72	มาก	4.51	0.75	มากที่สุด	4.58	0.70	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท อยู่ในระดับปานกลาง รายได้ 5,000 - 10,000 บาท อยู่ในระดับมาก รายได้ 10,001 - 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไปอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท พบว่า ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมสนทนาประเด็นทางการเมืองท้องถิ่น และร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,000 - 10,000 บาท			10,001 - 15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ร่วมประชุมกับชุมชนองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อ หาหรือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชา ธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลละหมา	3.64	1.05	มาก	3.37	1.14	ปาน	4.58	0.90	มากที่สุด	4.58	0.81	มาก
2. นำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชา ธิปไตย	3.46	0.88	กลาง	3.11	1.00	ปาน	4.11	1.16	มาก	4.46	0.96	มาก
3. ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆในเรื่อง ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลละหมา	3.00	0.92	กลาง	3.56	1.13	มาก	3.55	1.18	มาก	4.25	1.11	มาก
4. ร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์กร บริหารส่วนตำบลละหมา	3.00	1.02	ปาน	3.41	1.16	ปาน	3.17	1.14	ปาน	4.29	1.10	มาก
5. มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทาง การเมือง	2.95	1.00	กลาง	3.37	1.16	กลาง	3.16	1.14	กลาง	4.16	1.17	มาก
รวม	3.21	0.51	ปาน	3.37	0.52	ปาน	3.71	0.67	มาก	4.35	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยรวม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 - 10,000 บาท อยู่ในระดับปานกลาง รายได้ 10,001 - 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท พบว่า ร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่างๆ ในเรื่องปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเสนอโครงการในเวทีประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า ร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนาประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
 หมายเหตุ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 5,000 บาท			5,000 - 10,000 บาท			10,001 - 15,000 บาท			ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกององค์การบริหารส่วนตำบล หมายเหตุ	2.90	1.16	ปาน	3.39	1.30	ปาน	3.11	1.29	ปาน	4.57	0.64	มากที่สุด
2. ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อ พัฒนาประชาธิปไตยในตำบลละหมา	3.55	1.14	มาก	3.54	1.10	มาก	3.47	1.09	ปาน	4.44	0.94	มาก
3. ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.31	1.37	ปาน	2.76	1.08	ปาน	3.32	1.18	ปาน	4.28	0.99	มาก
4. ร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์ การบริหารส่วนตำบลละหมา	3.45	1.19	ปาน	2.84	0.82	ปาน	3.51	1.08	มาก	4.42	0.85	มาก
5. ร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบล หมายเหตุ	3.84	1.28	มาก	3.27	1.17	ปาน	3.62	1.25	มาก	4.31	1.03	มาก
รวม	3.41	.59	ปาน	3.16	0.66	ปาน	3.41	0.79	ปาน	4.40	0.74	มาก

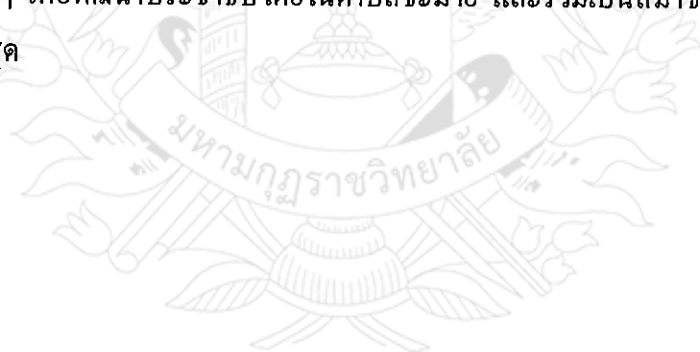
จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมืองโดยรวม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ 5,000 - 10,000 บาท รายได้ 10,001 - 15,000 บาท อยู่ในระดับปานกลาง และรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ร่วมประเมิณการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท พบว่า ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ร่วมประเมิณการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมแสดงประชาพิจารณาต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย และมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า มีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกสภาองค์การบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย และร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม				Z	p - value
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	4.11	0.93	4.56	0.78	-5.09***	0.00
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.51	0.71	4.55	0.72	-14.04***	0.00
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.32	0.52	4.03	0.77	-10.29***	0.00
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	3.23	0.65	3.92	0.91	-8.26***	0.00
รวม	3.54	0.45	4.27	0.59	-13.17***	0.00

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ
ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย
ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1.ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	17.34	3	5.78	7.67***	0.00
	ภายในกลุ่ม	279.56	371	0.75		
	รวม	296.90	374			
2.ด้านการมีส่วนร่วมในการ เลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	100.89	3	33.63	65.93***	0.00
	ภายในกลุ่ม	189.24	371	0.51		
	รวม	290.12	374			
3.ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	46.70	3	15.57	36.85***	0.00
	ภายในกลุ่ม	156.74	371	0.42		
	รวม	203.44	374			
4.ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ งานการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	65.54	3	21.85	39.44***	0.00
	ภายในกลุ่ม	205.52	371	0.55		
	รวม	271.07	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	47.61	3	15.87	58.62***	0.00
	ภายในกลุ่ม	100.43	371	0.27		
	รวม	148.04	374			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ
ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดง
ความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่องานการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 - 50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
		3.52	3.53	3.96	4.46
ต่ำกว่า 30 ปี	3.52	-	0.01	0.44*	0.94*
30 - 40 ปี	3.53		-	0.44*	0.93*
41 - 50 ปี	3.96			-	0.50*
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	4.46				-

จากตารางที่ 4.38 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน โดยรวม เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 30-40 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปี

กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 30-40 ปี

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.39 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 - 50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
		4.04	4.14	4.40	4.65
ต่ำกว่า 30 ปี	4.04	-	0.10	0.36*	0.61*
30 - 40 ปี	4.14		-	0.26*	0.51*
41 - 50 ปี	4.40			-	0.25*
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	4.65				-

จากตารางที่ 4.39 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 41 - 50 ปี

กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 - 50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
		3.40	3.42	4.34	4.61
ต่ำกว่า 30 ปี	3.40	-	0.02	0.95*	1.21*
30 - 40 ปี	3.42		-	0.92*	1.19*
41 - 50 ปี	4.34			-	0.26*
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	4.61				-

จากตารางที่ 4.40 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 41 - 50 ปี

กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 - 50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
		3.23	3.40	3.68	4.27
ต่ำกว่า 30 ปี	3.23	-	0.17	0.44*	1.03*
30 - 40 ปี	3.40		-	0.27*	0.86*
41 - 50 ปี	3.68			-	0.59*
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	4.27				-

จากตารางที่ 4.41 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 41 - 50 ปี

กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.42 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	30-40	ต่ำกว่า 30 ปี	41 - 50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป
		3.15	3.43	3.44	4.33
30 - 40 ปี	3.15	-	0.28*	0.29*	1.18*
ต่ำกว่า 30 ปี	3.43	-	-	0.01	0.90*
41 - 50 ปี	3.44	-	-	-	0.89*
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	4.33	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.42 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง เป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มอายุ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และมากกว่ากลุ่มอายุ 41 - 50 ปี

กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี
 กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอายุ 30 - 40 ปี
 ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.43 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย
ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ รณรงค์ประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	16.07	3	5.36	7.08***	0.00
	ภายในกลุ่ม	280.83	371	0.76		
	รวม	296.90	374			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ เลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	95.59	3	31.86	60.77***	0.00
	ภายในกลุ่ม	194.54	371	0.52		
	รวม	290.12	374			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	69.96	3	23.32	64.82***	0.00
	ภายในกลุ่ม	133.48	371	0.36		
	รวม	203.44	374			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ รับผิดชอบงานการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	92.57	3	30.85	64.13***	0.00
	ภายในกลุ่ม	178.50	371	0.48		
	รวม	271.07	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	55.82	3	18.60	74.84***	0.00
	ภายในกลุ่ม	92.23	371	0.25		
	รวม	148.04	374			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม
ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ
ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ 4.44 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรีขึ้นไป
		3.52	3.62	4.01	4.49
ประถมศึกษา	3.52	-	0.09	0.48*	0.97*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.62		-	0.39*	0.87*
อนุปริญญา/ปวส.	4.01			-	0.49*
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.49				-

จากตารางที่ 4.44 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวม เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.

กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.45 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรีขึ้นไป
		4.11	4.19	4.42	4.63
ประถมศึกษา	4.11	-	0.07	0.30*	0.52*
มัธยมศึกษา/ปวช.	4.19		-	0.23*	0.44*
อนุปริญญา/ปวส.	4.42			-	0.22*
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.63				-

จากตารางที่ 4.45 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.

กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.46 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามระดับ การศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรีขึ้นไป
		3.41	3.72	4.55	4.55
ประถมศึกษา	3.41	-	0.31*	1.14*	1.14*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.72		-	0.83*	0.83*
อนุปริญญา/ปวส.	4.55			-	0.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.55				-

จากตารางที่ 4.46 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.47 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรีขึ้นไป
		3.24	3.42	3.71	4.36
ประถมศึกษา	3.24	-	0.17	0.46*	1.12*
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.42	-	-	0.29*	0.95*
อนุปริญญา/ปวส.	3.71	-	-	-	0.66*
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.36	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.47 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.

กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.48 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ประถม ศึกษา	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		3.15	3.33	3.35	4.42
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.15	0.18*	-	0.20*	1.27*
ประถมศึกษา	3.33	-		0.02	1.09*
อนุปริญญา/ปวส.	3.35			-	1.07*
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.42				-

จากตารางที่ 4.48 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง เป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.

กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.49 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย
ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1.ด้านการมีส่วนร่วมในการ รณรงค์ประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	18.48	3	6.16	8.21***	0.00
	ภายในกลุ่ม	278.42	371	0.75		
	รวม	296.90	374			
2.ด้านการมีส่วนร่วมในการ เลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	100.18	3	33.39	65.22***	0.00
	ภายในกลุ่ม	189.95	371	0.51		
	รวม	290.12	374			
3.ด้านการมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	59.93	3	19.98	51.65***	0.00
	ภายในกลุ่ม	143.50	371	0.39		
	รวม	203.44	374			
4.ด้านการมีส่วนร่วมในการ รับผิดชอบงานการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	63.55	3	21.18	37.87***	0.00
	ภายในกลุ่ม	207.52	371	0.56		
	รวม	271.07	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	52.00	3	17.37	67.15***	0.00
	ภายในกลุ่ม	95.95	371	0.26		
	รวม	148.04	374			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ
ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความ
คิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ 4.50 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	นักศึกษา
		3.55	3.61	4.25	4.41
เกษตรกร/รับจ้าง	3.55	-	0.05	0.70*	0.86*
ค้าขาย/ธุรกิจ	3.61		-	0.64*	0.81*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.25			-	0.16
นักศึกษา	4.41				-

จากตารางที่ 4.50 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.51 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตร/รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	นักศึกษา
		4.05	4.21	4.54	4.62
เกษตร/รับจ้าง	4.05	-	0.17	0.49*	0.57*
ค้าขาย/ธุรกิจ	4.21		-	0.33*	0.40*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.54			-	0.07
นักศึกษา	4.62				-

จากตารางที่ 4.51 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง

กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง ส่วนกลุ่มอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.52 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตร/รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ	นักศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
		3.41	3.83	4.58	4.60
เกษตร/รับจ้าง	3.41	-	0.42*	1.16*	1.19*
ค้าขาย/ธุรกิจ	3.83		-	0.74*	0.77*
นักศึกษา	4.58			-	0.03
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.60				-

จากตารางที่ 4.52 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

กลุ่มอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

กลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.53 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตร/รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	นักศึกษา
		3.27	3.40	4.08	4.19
เกษตร/รับจ้าง	3.27	-	0.13	0.81*	0.92*
ค้าขาย/ธุรกิจ	3.40		-	0.68*	0.79*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.08			-	0.11
นักศึกษา	4.19				-

จากตารางที่ 4.53 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.54 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนก
ตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/รับจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	นักศึกษา
		3.14	3.30	3.78	4.27
เกษตรกร/รับจ้าง	3.14	-	0.16	0.64*	1.13*
ค้าขาย/ธุรกิจ	3.30		-	0.48*	0.96*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.78			-	0.49*
นักศึกษา	4.27				-

จากตารางที่ 4.54 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอชะมาย จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง เป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.55 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาธิปไตย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ รณรงค์ประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	20.54	3	6.85	9.19***	0.00
	ภายในกลุ่ม	276.36	371	0.74		
	รวม	296.90	374			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ เลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	98.43	3	32.81	63.50***	0.00
	ภายในกลุ่ม	191.69	371	0.52		
	รวม	290.12	374			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	66.42	3	22.14	59.94***	0.00
	ภายในกลุ่ม	137.02	371	0.37		
	รวม	203.44	374			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ รับผิดชอบงานการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	89.35	3	29.78	60.81***	0.00
	ภายในกลุ่ม	181.72	371	0.49		
	รวม	271.07	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	57.59	3	19.20	78.74***	0.00
	ภายในกลุ่ม	90.45	371	0.24		
	รวม	148.04	374			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ
ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมี
ส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการ
แสดงความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ 4.56 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5,000	5,000 -	10,001 -	ตั้งแต่ 15,001
		บาท	10,000 บาท	15,000 บาท	ขึ้นไป
		3.51	3.57	4.02	4.50
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.51	-	0.06	0.51*	0.99*
5,000 - 10,000 บาท	3.57		-	0.45*	0.93*
10,001 - 15,000 บาท	4.02			-	0.47*
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	4.50				-

จากตารางที่ 4.56 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยรวม เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท

กลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.57 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป
		3.99	4.17	4.46	4.65
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.99	-	0.18*	0.46*	0.66*
5,000 - 10,000 บาท	4.17		-	0.28*	0.48*
10,001 - 15,000 บาท	4.46			-	0.19*
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	4.65				-

จากตารางที่ 4.57 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท

กลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.58 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5,000	5,000 -	10,001 -	ตั้งแต่ 15,001
		บาท	10,000 บาท	15,000 บาท	ขึ้นไป
		3.41	3.57	4.51	4.58
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.41	-	0.16	1.10*	1.17*
5,000 - 10,000 บาท	3.57		-	0.94*	1.01*
10,001 - 15,000 บาท	4.51			-	0.07
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	4.58				-

จากตารางที่ 4.58 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

กลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.59 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป
		3.21	3.37	3.71	4.35
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.21	-	0.16	0.50*	1.14*
5,000 - 10,000 บาท	3.37	-	-	0.35*	0.98*
10,001 - 15,000 บาท	3.71	-	-	-	0.63*
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	4.35	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.59 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท

กลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.60 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	5,000 -	10,001 -	ต่ำกว่า 5,000	ตั้งแต่ 15,001
		10,000 บาท	15,000 บาท	บาท	ขึ้นไป
		3.16	3.41	3.41	4.40
5,000 - 10,000 บาท	3.16	-	0.25*	0.25*	1.24*
10,001 - 15,000 บาท	3.41		-	0.00	0.99*
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.41			-	0.99*
ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	4.40				-

จากตารางที่ 4.60 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท มากกว่ากลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

กลุ่มรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.61 แสดงค่าความถี่ปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัญหา	ความถี่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	
1. ประชาชนขาดความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	13
2. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย	9
3. ประชาชนขาดความรับผิดชอบร่วมกัน ต่อกิจกรรมประชาธิปไตย	8
รวม	30
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	
1. ประชาชนตัดสินใจไม่ได้ สับสนในการเลือกบุคคลใด หรือพรรคใด	15
2. ประชาชนถูกชักนำ ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความมั่นใจ และมีผลประโยชน์จากการเลือกตั้ง	12
3. ประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมายเลือกตั้งประชาชน	10
รวม	37
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	
1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องประชาธิปไตยที่ต่างกัน	14
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม	10
3. ไม่สนับสนุน ไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความผูกพัน ถือว่าธุระไม่ใช่	9
รวม	33
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	
1. ประชาชนถือว่างานการเมือง ไม่ใช่หน้าที่ตน แต่เป็นหน้าที่ของผู้นำหรือเจ้าหน้าที่โดยตรง	13
2. ประชาชนคิดว่านักการเมืองเท่านั้น เป็นผู้รับผิดชอบงานการเมือง	10
3. ประชาชนขาดความไว้วางใจต่อคณะบุคคลที่ทำงานทางการเมือง	9
รวม	32

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้เสนอปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย มากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เรื่อง ประชาชนตัดสินใจไม่ได้ สับสนในการเลือกบุคคลใด หรือ พรรคใดประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมายเลือกตั้ง ประชาชนถูกชี้นำ ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความมั่นใจ และมีผลประโยชน์จากการเลือกตั้ง ประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมายเลือกตั้ง ลองลงมาก็คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เรื่อง ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องประชาธิปไตยที่ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ไม่สนับสนุน ไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความผูกพัน ถือว่ารัฐไม่ใช่ น้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาธิปไตย เรื่อง ประชาชนขาดความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาชนขาดความรับผิดชอบร่วมกัน ต่อกิจกรรมประชาธิปไตย

ตารางที่ 4.62 แสดงค่าความถี่แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	
1. องค์การบริหารท้องถิ่นต้องแบ่งความรับผิดชอบหรือกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน	15
2. หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย	10
3. ชักชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการ แพลนงาน เกี่ยวกับประชาธิปไตย	8
รวม	33
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	
1. รณรงค์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง	14
2. การเลือกตั้งทุกครั้งประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่า ความสำคัญของการเลือกตั้ง ที่จะแสดงออกถึงสิทธิในความเป็นประชาธิปไตยของประชาชน	10
3. ประชาชนจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง หรือการตัดสินใจในการเลือกตั้ง	10
รวม	34
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	
1. หาหนทางพูดคุยทางการเมือง จะทำให้รับรู้และเข้าใจระบบการเมืองว่ามีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนอย่างไร	14
2. ศึกษาระดับความสนใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน หรือพูดคุยแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเสมอ	11
3. จัดประชุมหรือพูดคุยกับผู้นำทางการเมืองโดยตรงสามารถเปลี่ยนความคิดเห็น และพฤติกรรมของบุคคลให้หันมาสนใจกิจกรรมทางการเมืองได้	10
รวม	35

ตารางที่ 4.62 (ต่อ)

แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง	
1. สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และทำด้วยความตั้งใจ	12
2. พัฒนารูปแบบการทำงานขององค์กร กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม และผู้นำต้องอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์	10
3. เปิดโอกาสให้ทุกคนติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด	10
รวม	32

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลระมาด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เรื่อง หาหนทางพูดคุยทางการเมือง จะทำให้รับรู้และเข้าใจระบบการเมืองว่ามีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนอย่างไร ศึกษาระดับความสนใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน หรือพูดคุยแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเสมอ จัดประชุมหรือพูดคุยกับผู้นำทางการเมืองโดยตรงสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลให้หันมาสนใจกิจกรรมทางการเมืองได้ รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เรื่อง รณรงค์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง การเลือกตั้งทุกครั้งประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าความสำคัญของการเลือกตั้ง ที่จะแสดงออกถึงสิทธิในความเป็นประชาธิปไตยของประชาชน ประชาชนจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง หรือการตัดสินใจในการเลือกตั้ง น้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง เรื่อง สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และทำด้วยความตั้งใจ พัฒนารูปแบบการทำงานขององค์กร กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม และผู้นำต้องอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ เปิดโอกาสให้ทุกคนติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น ผู้วิจัยขอเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน ต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากร คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 16,247 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 203 คน คิดเป็นร้อยละ 54.13 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 172 คน คิดเป็นร้อยละ 45.87

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.73 และมีอายุ 30 - 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.54 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 น้อยที่สุด

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.87 และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนทั้งสิ้น 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.46 น้อยที่สุด

4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.07 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 มีอาชีพนักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 น้อยที่สุด

5) จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 และมีรายได้ ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป มี

จำนวนทั้งสิ้น 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.87 มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.47 น้อยที่สุด

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพศหญิง พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 30-40 ปี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้าน

ร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพนักศึกษ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000-10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 5,000-10,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 10,001 - 15,000 บาท พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมใน

5) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอ ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.1.5 ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ได้แก่ ประชาชนขาดความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาชนขาดความรับผิดชอบร่วมกัน ต่อกิจกรรมประชาธิปไตย

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ได้แก่ ประชาชนตัดสินใจไม่ได้ สับสนในการเลือกบุคคลใด หรือพรรคใด ประชาชนถูกชี้นำ ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความมั่นใจ และมีผลประโยชน์จากการเลือกตั้งประชาชนตัดสินใจไม่ได้ สับสนในการเลือกบุคคลใด หรือพรรคใดประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมายเลือกตั้ง

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยที่ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ไม่สนับสนุน ไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความผูกพัน ถือว่าธุระไม่ใช่

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ได้แก่ ประชาชนถือว่างานการเมืองไม่ใช่หน้าที่ตน แต่เป็นหน้าที่ของผู้นำหรือเจ้าหน้าที่โดยตรง ประชาชนคิดว่านักการเมืองเท่านั้นเป็นผู้รับผิดชอบงานการเมือง ประชาชนขาดความไว้วางใจต่อคณะบุคคลที่ทำงานทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ได้แก่ องค์การบริหารท้องถิ่นต้องแบ่งความรับผิดชอบหรือกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย ชักชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการ แผนงาน เกี่ยวกับประชาธิปไตย

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ได้แก่ รณรงค์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง การเลือกตั้งทุกครั้งประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าความสำคัญของการเลือกตั้ง ที่จะแสดงออกถึงสิทธิในความเป็นประชาธิปไตยของประชาชน ประชาชนจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง หรือการตัดสินใจในการเลือกตั้ง

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ หาหนทางพูดคุยทางการเมือง จะทำให้รับรู้และเข้าใจระบบการเมืองว่ามีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนอย่างไรศึกษาระดับความสนใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน หรือพูดคุยแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเสมอ จัดประชุมหรือพูดคุยกับผู้นำทางการเมืองโดยตรงสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลให้หันมาสนใจกิจกรรมทางการเมืองได้

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ได้แก่ สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และทำด้วยความตั้งใจ พัฒนารูปแบบการทำงานขององค์กร กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม และผู้นำต้องอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ เปิดโอกาสให้ทุกคนติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ผลการศึกษากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของประชาธิปไตยของตนเอง และเห็นว่าเมื่อตนเองใช้ความเป็นประชาธิปไตยเลือกนัการเมืองเข้าบริหารประเทศหรือ

ท้องถิ่นของตนเอง ตนเองก็ได้รับผลนั้น ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กณิศ กลิ่นสุคนธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี” พบว่าประชาชนในเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อายุ อาชีพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคม ประโยชน์ที่ได้รับจากเทศบาล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาล ความสนใจในการพัฒนาประชาธิปไตยและความรู้ทางการเมือง ส่วนเพศ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาล

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยการรณรงค์ประชาธิปไตยให้คงอยู่ และพยายามทำหน้าที่ทางประชาธิปไตยของตนในทุกด้าน จึงทำให้ผลออกมาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล แสงแก้วศรี ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาประชาชนในเขตปทุมวัน แขวงวังใหม่ แขวงรองเมือง แขวงลุมพินี และแขวงปทุมวัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันมีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณนะภูติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการรณรงค์ประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับ ปานกลาง ด้านการรับผิดชอบงานการเมืองอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยรวมทุกด้านในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจในหน้าที่และการมีส่วนร่วมในงานการเมือง และสนใจในบทบาทหน้าที่ในการเป็นอาสาสมัคร หรือสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการเมือง จึงทำให้ผลออกมาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณนะภูติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด

สุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการรณรงค์ประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ด้านการรับผิดชอบงานการเมืองอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยรวมทุกด้านในระดับมาก

ด้านด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยการรณรงค์ประชาธิปไตยให้คงอยู่ และพยายามทำหน้าที่ทางประชาธิปไตยของตนในทุกด้าน จึงทำให้ผลออกมาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล แสงแก้วศรี ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาประชาชนในเขตปทุมวัน แขวงวังใหม่ แขวงรองเมือง แขวงลุมพินี และแขวงปทุมวัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวันมีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณะภูติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการรณรงค์ประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ด้านการรับผิดชอบงานการเมืองอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยรวมทุกด้านในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนให้ความสนใจการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนให้ความสนใจการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย โดยการช่วยกันรณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ชักชวนผู้อื่นให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และรวมสนทนาประเด็นทางการเมืองทำให้ประชาชนมีความเห็นในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ก้องเกียรติ มณฑาพันธุ์ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบาง

ศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้าน พบว่า ด้านการรณรงค์ในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการติดตามสถานการณ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ความสนใจข่าวสารบ้านเมืองและประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของเทศบาล ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคมและความรู้ความเข้าใจการเมือง การปกครองในระดับเทศบาล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น, ชักชวนผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อเพื่อนบ้านไม่ให้ความสำคัญและบางครั้งอาจจะลืมว่ามีการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะชักชวนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเสมอไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น แม้จะต้องติดภารกิจยุ่งก็ตาม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า แม้จะมีค่าแปลผลในระดับมาก แต่ก็ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำ เพราะประชาชนส่วนน้อยที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลในการเลือกตั้ง ส่วนมากจะเป็นสมาชิกขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการเตรียมสถานที่ในการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญ เป็นการนำความคิดเห็นที่นำไปพัฒนาประชาธิปไตย และเป็นการแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคมองค์การบริหาร จึงทำให้ผลออกมาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก้องเกียรติ มณฑาทันธุ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขต

เทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ความสนใจข่าวสารบ้านเมืองและประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของเทศบาล ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมประชุมกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด นี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบถึงปัญหา และการพัฒนาองค์การบริหารท้องถิ่นโดยการร่วมกิจกรรมกับองค์กร หรือหน่วยงานที่ทางผู้นำท้องถิ่นแนะนำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง นี้อภิปรายได้ว่า ข้อนี้ประชาชนมีความเห็นต่ำมาก เพราะประชาชนส่วนหนึ่งมีภาระหน้าที่ การงานมาก และบางครั้งการชุมนุมก็ตรงกับช่วงเวลานอนของตนเอง ด้วยเหตุว่าส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด นี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร่วมกันรับผิดชอบต่องานการเมือง โดยเป็นอาสาสมัครในโครงการต่างๆ และร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น และแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จึงทำให้ผลออกมาในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณะภูติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการณรงค์ประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ด้านการรับผิดชอบต่องานการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยรวมทุกด้านในระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด นี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่สนใจในการพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ เมื่อมีโอกาสที่ได้ร่วมกิจกรรมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง นี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนน้อยที่มีโอกาสที่จะเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเลยทำให้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ดังนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย แตกต่างกัน ด้วยว่าประชาชนเพศหญิงจะมีส่วนร่วมมากกว่า เห็นความสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยมากกว่า ประชาชนที่มีอายุมาก ด้วยมีเรื่องให้รับผิดชอบไม่มากจึงมีเวลาในการพัฒนาประชาธิปไตยมากกว่า ผู้มีการศึกษาสูง มีรายได้มาก มีส่วนร่วมมาก ด้วยว่าสามารถที่จะเข้าร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยได้ จึงทำให้พบความแตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของก้องเกียรติ มณฑาพันธุ์ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์ในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้านการติดตามสถานการณ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และมีปัจจัยที่มีผล

ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ความสนใจข่าวสารบ้านเมืองและประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของเทศบาล ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคมและความรู้ความเข้าใจการเมืองการปกครองในระดับเทศบาล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการเข้าร่วมทางการเมือง และจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชนให้มากขึ้น ประชาสัมพันธ์หลักการมีส่วนร่วมทางประชาธิปไตยที่ถูกต้องแก่ประชาชน รับสมัครอาสาสมัครชุมชนเพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชนควรตื่นตัวเมื่อมีการเลือกตั้งหรือกิจกรรมประชาธิปไตย ควรให้สื่อต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบให้มาก ๆ และควรมีเจ้าหน้าที่-หน่วยงานของรัฐลงมาให้ความรู้กับประชาชนให้มากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษากระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมโดยการอบรมประชาชนให้เข้าใจในเรื่องของประชาธิปไตย และจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจต่อการพัฒนาประชาธิปไตยที่ถูกต้องทางสื่อต่างๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษา รักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมโดยการจัดกิจกรรมเสวนาการเมืองท้องถิ่น โดยเชิญผู้มีความรู้ และประชาชนทุกสาขาอาชีพเข้าร่วมในการเสวนาด้วย และทำการเชิญประชาชนเข้าร่วมฟัง เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ทางประชาธิปไตยมากขึ้น

ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น ควรรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมการไม่ซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง ควรให้ตัวแทน ของมวลชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ควรชี้แจงรายละเอียดการเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่ประชาชนให้มากขึ้น ควรมีเจ้าหน้าที่ของรัฐลงมาสอดส่องดูแล เรื่องการขายเสียงอย่างจริงจังในการเลือกตั้งทุกครั้ง และควรให้คนที่มีความรู้เข้ามาทำหน้าที่คู่มือการเลือกตั้งบ้าง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น, ชักชวนผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและ นายกองการบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษา รักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และ ส่งเสริมโดยการอบรมประชาชนให้เข้าใจในเรื่องการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และรวมกันชักชวน ให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือ ร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์กร บริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษา รักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมให้ประชาชน เห็นถึงความสำคัญในการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม มีค่า แปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำ ท้องถิ่น รักษา รักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมโดยการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น ควรชี้แจงถึงความเป็นจริงในสถานการณ์ปัจจุบันให้มากขึ้น ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เหตุการณ์การเมืองทางสื่อให้มากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมประชุมกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือถึงปัญหาและโครงการพัฒนาประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษาาระดับมาตรฐานนี้ไว้ โดยการจัดการให้ความรู้แก่ประชาชน และหารือถึงปัญหาเพื่อที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษาาระดับมาตรฐานนี้ไว้ โดยการจัดกิจกรรมในเวลาที่เหมาะสมประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างเต็มที่

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษาาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริม โดยให้ความรู้กับประชาชนว่าการเข้าร่วมทางการเมืองแบบไหนถูกแบบไหนผิด ควรให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่เป็นจริง ควรพิจารณาการเข้าร่วมชุมนุม โดยยึดหลักประชาธิปไตยที่ถูกต้อง และควรให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับระบอบทางการเมืองที่ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับผิดชอบงานทางการเมืองมากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษาาระดับมาตรฐานนี้ไว้ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมเป็นอาสาสมัครในโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น รักษาาระดับมาตรฐานนี้ไว้ โดยการจัดการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องความสำคัญของประชาธิปไตย และจัดให้มีการแสดงนโยบายพรรค เพื่อให้ประชาชนได้ทราบ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ การเข้าถึง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาประชาธิปไตย

2. ควณศศกษาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ / ดำเนินการ ประกอบด้วย การเกี่ยวข้อง กับการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาริปไตย

3. ควณศศกษาการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิผลของกิจกรรม / โครงการต่างๆ และการพิจารณาวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอนต่อไป

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

โกวิท พวงงาม. เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาชุมชนชนบท. กรุงเทพมหานคร : มปป., 2535

จรรยา สุภาพ. ระบบการเมืองเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2535.

จักรกฤษณ์ นรนิติผลกุลการ. การบริหารงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การบริหารการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2527.

เดช กาญจนางกูร. การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์ พรีนซ์, 2550.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. การมีส่วนร่วม : หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในงานพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากาการพิมพ์, 2527.

บุญชม ศรีสะอาด. วิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535.

ปธาน สุวรรณมงคล (บก.). "การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา". ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากาการพิมพ์, 2527.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ปัญหา เลิศไกร. พัฒนาชุมชน. นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2528.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ. ทฤษฎีการเมืองยุคใหม่. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มปป., 2535

มงคล ชาวเรือ. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2527.

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : อนุเคราะห์ไทย, 2526.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. การพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2531.

ส่งศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.

สมยศ ท่งหว่า. สังคมชนบทกับการพัฒนาชนบท. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2534.

อำนาจ อนันตชัย. การระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

2. บทความจากวารสาร

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. "การมีส่วนร่วมของประชาชน". วารสารการพัฒนาชุมชน. ปีที่ 27 ฉบับที่ 2.
(เมษายน 2531) : 24.

สุรัสวดี หุ่นพยนต์. "การวิจัยแบบมีส่วนร่วม". วารสารประชากรศึกษา. ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (เมษายน
2530) : 47-53.

2. วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

กรรณกิจ ชมดี. "การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจศึกษาเฉพาะกรณี
โครงการสารดี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี". วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

กฤติชัย เพ็ญศิริ. "การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตคลองเตย ต่อการ
ปกครองท้องถิ่นในรูปแบบกรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

ก้องเกียรติ มณฑาพันธุ์. "การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

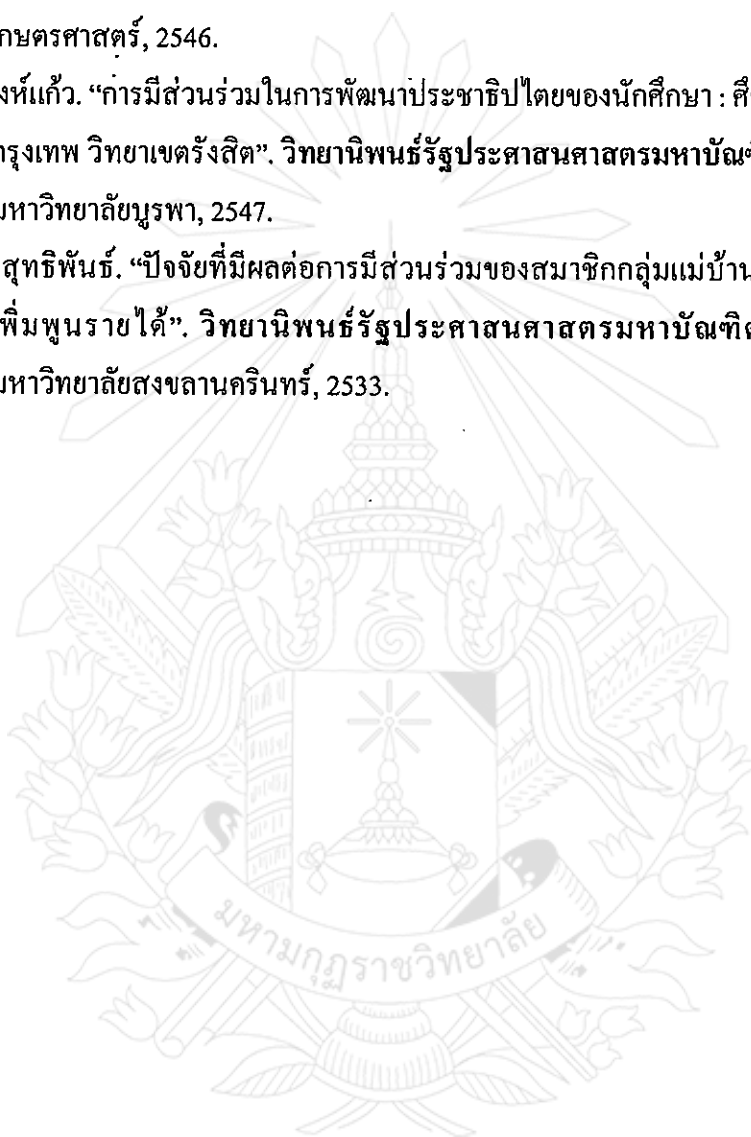
คณศ กลิ่นสุคนธ์. "การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาล:ศึกษากรณี
เทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2542 ในจังหวัดชลบุรี". วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

นันทนา วรรณะภูติ. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี
สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

ประมวลด แสงแก้วศรี. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2546.

ปรีวัตร สิงห์แก้ว. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา : ศึกษากรณี มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

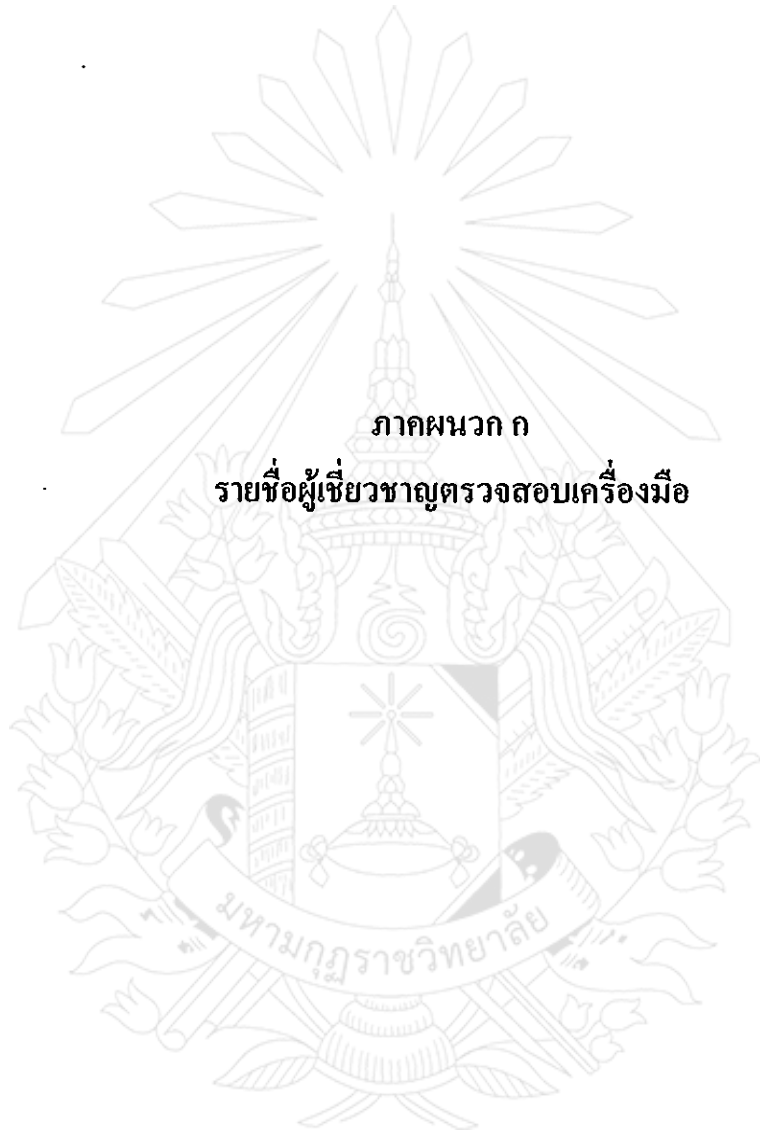
อรพินท์ สุทธิพันธ์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรม
เพิ่มพูนรายได้”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ผ่องศรี เหล่าสุทธิวงษ์

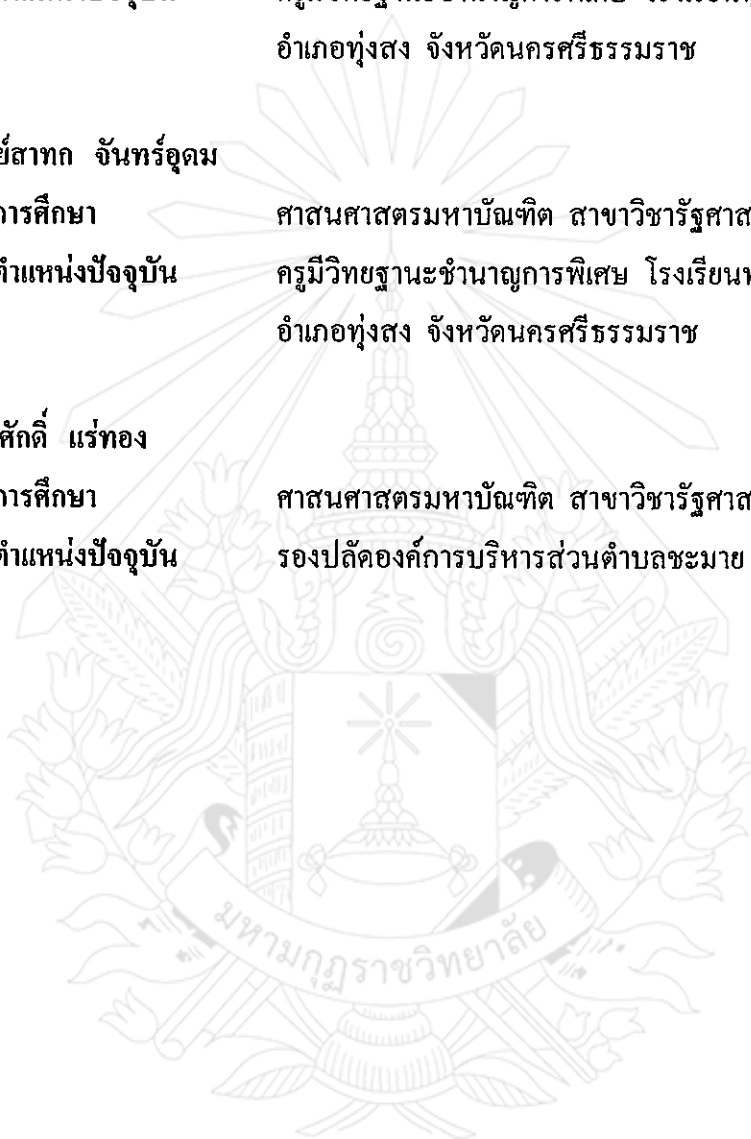
การศึกษา วท.บ. คณิตศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน ครุมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทุ่งสงวิทยา
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

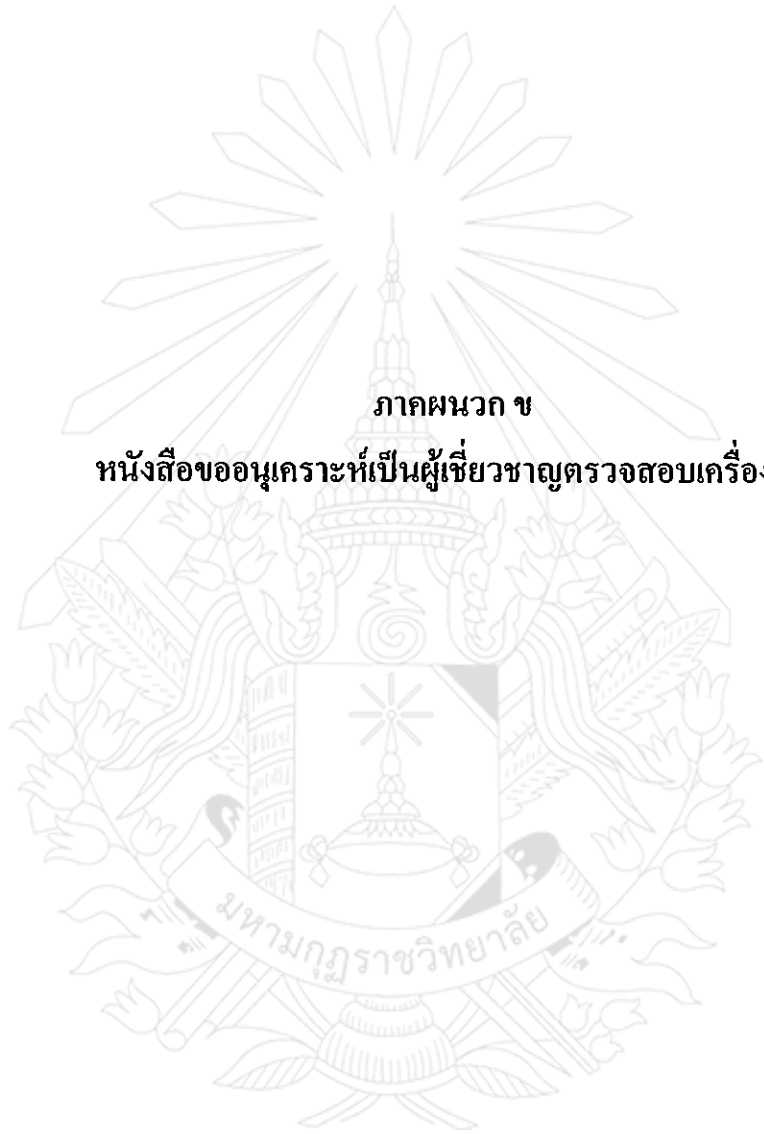
2. อาจารย์สาทก จันทร์อุดม

การศึกษา ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
ตำแหน่งปัจจุบัน ครุมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทุ่งสงวิทยา
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. คุณทวีศักดิ์ แร่ทอง

การศึกษา ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
ตำแหน่งปัจจุบัน รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย

ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร *1) อภิชัย สง่างาม* *นางสาวศุภากรวิวัฒน์*

- ถึงที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- โครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย *นายอภิชัย สง่างาม* *นางสาวศุภากรวิวัฒน์* นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรกรรมและสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อ
 เสนอเป็นวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ต้อง *ขอใช้เครื่องมือในการวิจัย* *โดยขอใช้เครื่องมือ*
ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จ.นครศรีธรรมราช *ซึ่งเครื่องมือดังกล่าว* *ตั้งอยู่ที่ศูนย์วิจัยการเกษตร*

โดย *ดร. อ.ร. นพ. อ.ร. นพ. อ.ร. นพ.* เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้
 ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่
 นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์
 ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดแจ้งเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ควมอนุเคราะห์แก่นักศึกษากลับและขออนุโมทนาคุณคุณงามความดีของท่าน

พระภิกษุสงฆ์ (กร.)
 ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

๔ ตุลาคม ๒๕๕๓.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่องมือการวิจัย

พริณูพร อภิวรรณใจวาท (อ.ว.ร.ใจว.)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- โครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสุวิทย์ ใจวาท นักโภชวิทยา โททลัทธิศูทรสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย / กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อ
เสนอเป็นวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง การใส่ปุ๋ยร่วมในเขตพื้นที่วนาป่าบริเวณโดยรอบประตู
สิรินธรวิทยาเขตศรีธรรมราชของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

โดยมี ดร. อ. อ. อ. อ. อ. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้
ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการวิจัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงกันเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่
นักศึกษาร่างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบเวียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวและขออนุโมทนาคุณคุณ นายสุวิทย์ ใจวาท

พระภิกษุ สุวิทย์ ใจวาท (ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสถการ

๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอดำเนินการ เสนอเรื่องผู้รับทราบผลการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร *ราชวงษ์ไชยธรรมะ*

- สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- โครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นาย *สกล พงษ์พานิช* (ชื่อจริง) นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์การปกครอง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อ
เสนอเป็นวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง *การวัดด้วยเครื่องมือการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย*
ที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

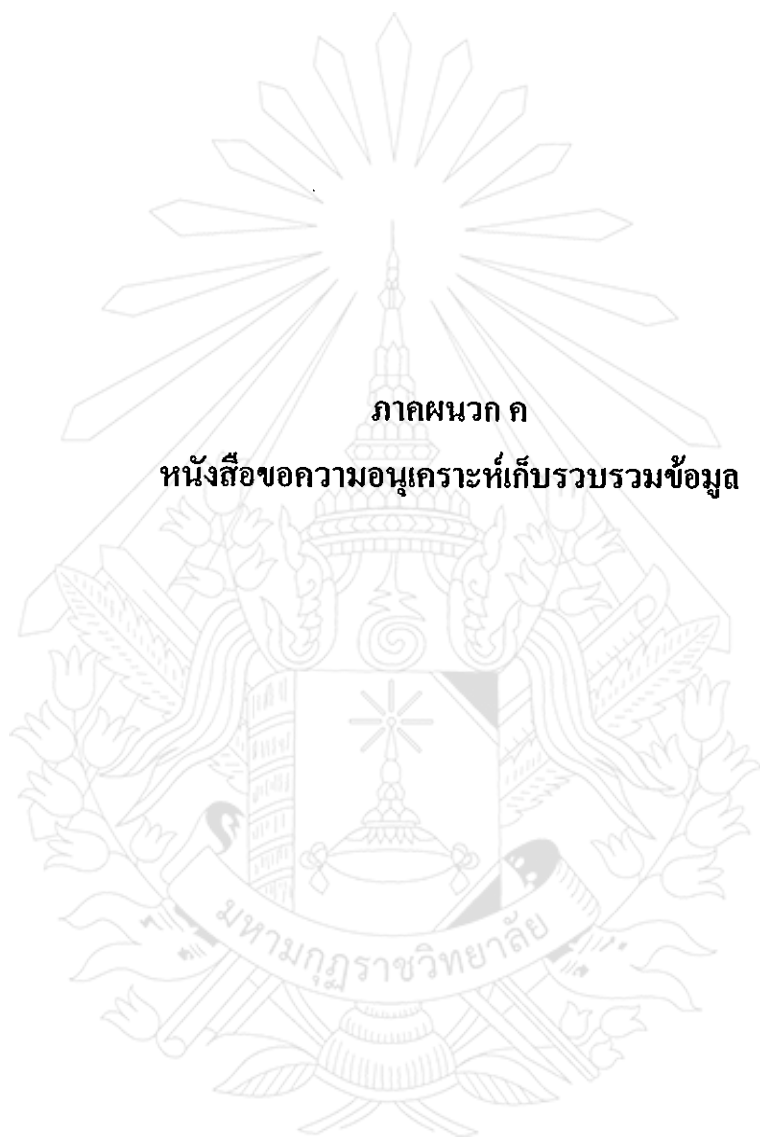
โดยมี *ศร.ดร. ใจดี* เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้
ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ทางเทคโนโลยีการศึกษาระดับปริญญาโทเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่
นักศึกษารวบรวม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเพื่อประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดทั้งหมดแนบมาที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ท่านพิจารณาและขออนุเคราะห์ขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

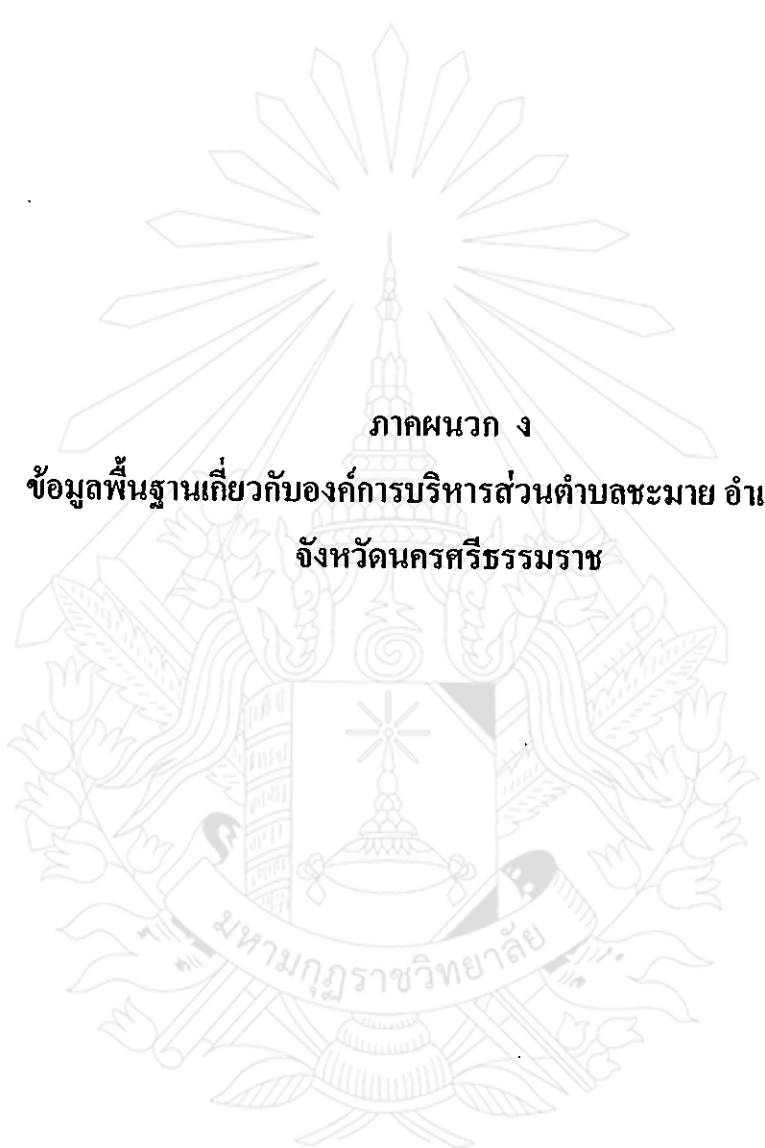

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสถาวร

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ง

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ใช้สถานที่ทำการสภาตำบลเดิมเป็นที่ทำการ ตั้งอยู่เลขที่ 258/7 ถนนทุ่งสง-สุราษฎร์ หมู่ที่ 1 ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัด ห่างจากที่ทำการอำเภอทุ่งสงประมาณ 1.40 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 61.00 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสนและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์
ทิศตะวันออก	จดเทศบาลเมืองทุ่งสง และองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหญ่
ทิศใต้	จดองค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง
ทิศตะวันตก	จดองค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายมีเนื้อที่ประมาณ 21.24 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 13,386 ไร่ ประมาณร้อยละ 2.07 ของพื้นที่อำเภอทุ่งสง (อำเภอทุ่งสงมีเนื้อที่ประมาณ 802.977 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 501,860.02 ไร่) หรือประมาณร้อยละ 0.22 ของพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช (จังหวัดนครศรีธรรมราชมีเนื้อที่ประมาณ 9,942.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6,214,064 ไร่)

1.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย โดยส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงแต่มีบางส่วนที่เป็นที่ราบลุ่ม

1.4 ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศขององค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย สามารถแบ่งได้ 2 ฤดูกาล ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม - พฤษภาคม เนื่องจากเป็นช่วงฤดูมรสุมและหลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว อากาศเริ่มร้อนมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน และเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิเฉลี่ย 27.44 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน 85.5 มิลลิเมตร

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ฝนตกทั่วไป และช่วงฤดูฝนยังมีความกดอากาศต่ำปกคลุมภายใต้เป็นระยะๆ อีกด้วย ดังนั้นจึงทำให้ฝนตกมาก และเนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของภาคใต้ จึงทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยอย่างเต็มที่อุณหภูมิเฉลี่ย 27.27 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน 234.85 มิลลิเมตร

1.5 จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายประกอบด้วยหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน

หมู่ที่ 1 บ้านหนองหว้า เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 2,000 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 6 เขต

หมู่ที่ 2 บ้านค่านปราบ เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 550 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 4 เขต

หมู่ที่ 3 บ้านเขากลาย เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 1,860 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 5 เขต

หมู่ที่ 4 บ้านห้วยขัน เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 2,740 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 9 เขต

หมู่ที่ 5 บ้านวังหีบ เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 3,000 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 4 เขต

หมู่ที่ 6 บ้านนาคำทวด เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 1,475 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 4 เขต

หมู่ที่ 7 บ้านคลองขี้เป็ด เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 1,447 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 11 เขต

หมู่ที่ 8 บ้านนาแฝด เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 มีเนื้อที่ 368 ไร่ แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านออกเป็น 4 เขต

1.6 ท้องถิ่นอื่นในตำบล

จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มพื้นที่

1.7 ประชากร

ประชากรรวม 16,247 คน แบ่งเป็นชาย 7,904 คน หญิง 8,343 คน ครัวเรือนทั้งหมด 5,529 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 570.95 คน/ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของจำนวนบ้านต่อพื้นที่ 260.32 หลังคาเรือน/ตารางกิโลเมตร อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรร้อยละ 0.61 คน/ปี

2. ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

2.1.1 อาชีพ

ประชากรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร สามารถจำแนกออกเป็น

1. เกษตรทั่วไป ร้อยละ 2.82
2. ทำสวนยาง 2,497 ไร่ ร้อยละ 18.84 ทำสวนผลไม้ 467 ไร่ ร้อยละ 3.48
3. เลี้ยงสัตว์ 244 ครัวเรือน ร้อยละ 1.82
4. อาชีพรับจ้างภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ร้อยละ 18.5
5. อาชีพค้าขาย อาชีพกิจการส่วนตัว รับราชการ รัฐวิสาหกิจและอื่นๆ ร้อยละ 54.54

รายได้รวมเฉลี่ยคน/ปี ประมาณ 22,750 บาท

2.1.2 หน่วยธุรกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ธนาคาร	1	แห่ง
2. โรงงานอุตสาหกรรม	8	แห่ง
3. โรงแรม	7	แห่ง
4. ปั้มน้ำมันและก๊าซ	11	แห่ง
5. โรงสี	1	แห่ง
6. บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด	42	แห่ง
7. ร้านค้าทั่วไป	281	แห่ง

2.2 ข้อมูลทางสังคม

2.2.1 การศึกษา

1. โรงเรียนประถมศึกษา	4	แห่ง
2. โรงเรียนอาชีวศึกษา	1	แห่ง
3. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน	4	แห่ง

2.2.2 สถาบัน และองค์การทางศาสนา

1. วัด	2	แห่ง
2. ศาลเจ้า	4	แห่ง

2.2.3 สาธารณสุข

1. สถานีนอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน	1	แห่ง
2. คลินิก	5	แห่ง

3. ร้านขายยา	1	แห่ง
อัตราภาษีและใช้ส้วมรดน้ำ	100%	

2.2.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถานีตำรวจชุมชน	1	แห่ง
-----------------	---	------

2.3 การบริการพื้นฐาน

2.3.1 การคมนาคมทางบก

1. ถนนลาดยาง	21	สาย
2. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	20	สาย
3. ถนนลูกรัง	11	สาย
4. ถนนหินคลุก	50	สาย
5. สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	11	สาย

สภาพคมนาคมทางบก

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย การคมนาคมทางบกบางหมู่บ้านไม่สะดวก ถนนบางสายผิวจราจรชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ และถนนบางสายยังไม่มี การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะริมถนน

2.3.2 การโทรคมนาคม

1. สถานีคมนาคม	2	แห่ง
2. โทรศัพท์สาธารณะ	19	ตู้

2.3.3 การไฟฟ้า

หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ไฟฟ้าเข้าถึงจำนวน 8 หมู่บ้าน และ ทั้ง 8 หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้เกือบทุกหลังคาเรือน

2.3.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

1. ลำน้ำ ลำห้วย	24	สาย
2. บึง หนอง และอื่นๆ	9	สาย
3. บ่อน้ำตื้น	635	แห่ง
4. บ่อน้ำบาดาล	6	แห่ง
5. สระน้ำ	3	แห่ง

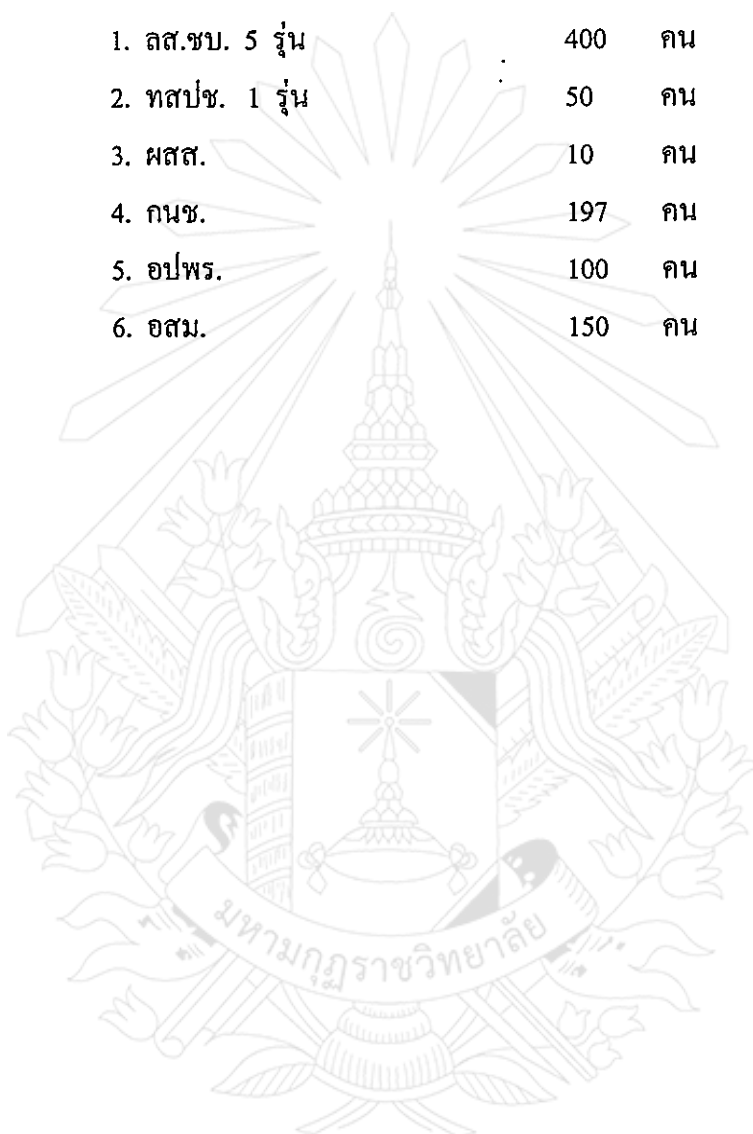
2.4 ข้อมูลอื่นๆ

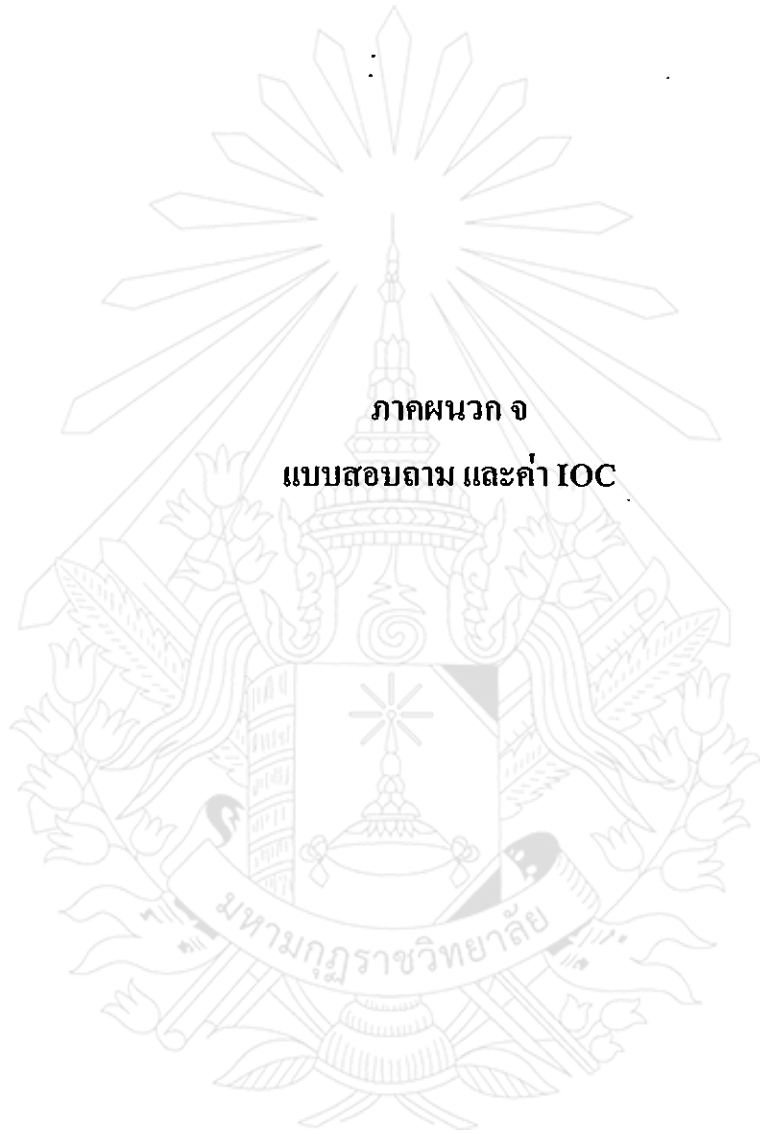
2.4.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาและแหล่งน้ำธรรมชาติในบางท้องที่

2.4.2 มวลชลจัดตั้ง

1. ลส.ชบ. 5 รุ่น	400	คน
2. ทสปช. 1 รุ่น	50	คน
3. ผสส.	10	คน
4. กนช.	197	คน
5. อปพร.	100	คน
6. อสม.	150	คน

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม และคำ IOC

แบบสอบถาม**เรื่อง**

**การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช**

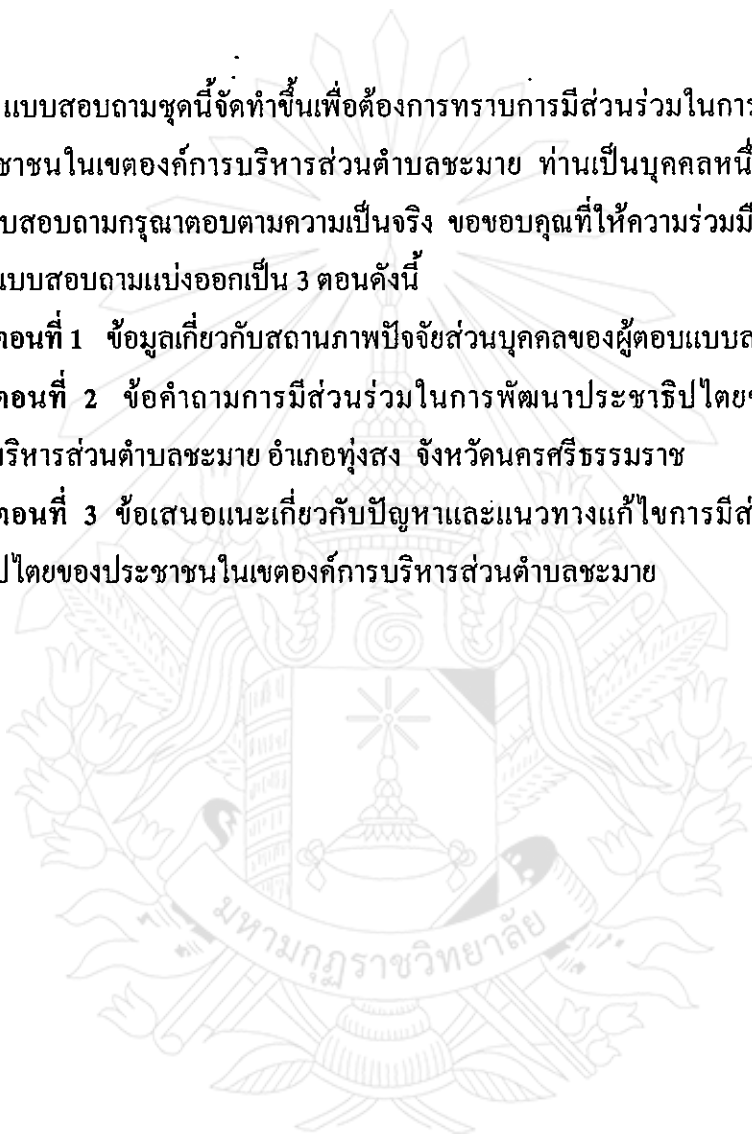
คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการทราบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาตอบตามความเป็นจริง ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย

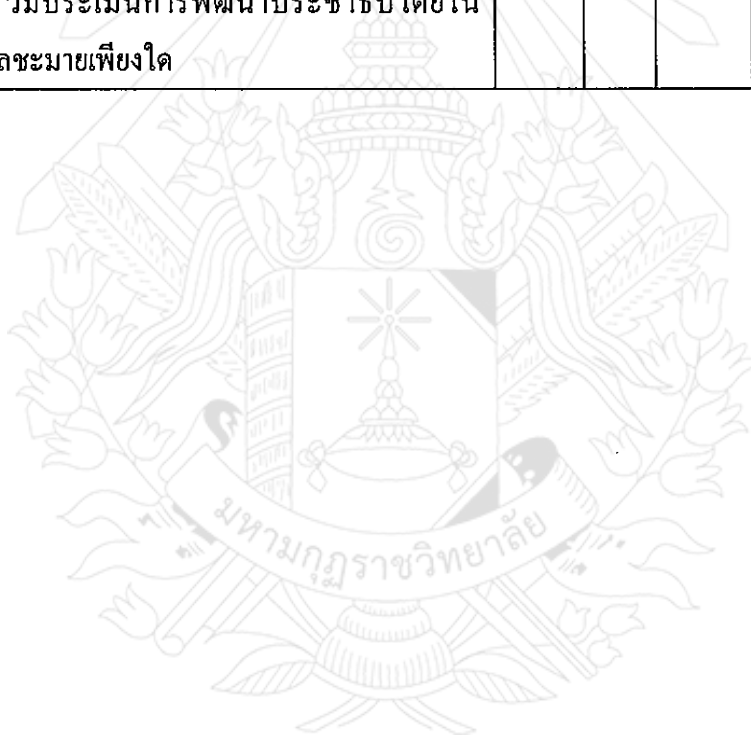
ตอนที่ 2 ข้อคำถามการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย						☐
1. ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะ มายเพียงใด						☐
2. ท่านต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของ ตนเองเพียงใด						☐
3. ท่านรณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่น เพียงใด						☐
4. ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการ เมืองท้องถิ่นเพียงใด						☐
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปราย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตย เพียงใด						☐
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง						☐
1. ท่านลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมาก น้อยเพียงใด						☐
2. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายก องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายเพียงใด						☐

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
3. ท่านร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่าง ๆ ใน การใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมาย เพียงใด						☐
4. ท่านร่วมสนทนาประเด็นการเมืองท้องถิ่น เพียงใด						☐
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการ ดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการ เลือกตั้งมากน้อยเพียงใด						☐
การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น						☐
1. ท่านร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงาน ต่าง ๆ เพื่อหารือ ปัญหาการพัฒนาประชาธิปไตย ในตำบลชะมายเพียงใด						☐
2. ท่านนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนา ประชาธิปไตยเพียงใด						☐
3. ท่านร่วมสนทนากับบุคคลอื่น หรือกลุ่มต่าง ๆ ใน เรื่องปัญหา ขององค์การบริหารส่วนตำบลชะ มายเพียงใด						☐
4. ท่านร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ในเวทีประชาคม องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายเพียงใด						☐
5. ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรม ทางการเมืองเพียงใด						☐
การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง						☐
1. ท่านมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกองค์การ บริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะ มายเพียงใด						☐

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
2. ท่านร่วมเป็นอาสาสมัครทำงานโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลชะมาย เพียงใด						☐
3. ท่านร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น เพียงใด						☐
4. ท่านร่วมแสดงประชามติต่อการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลชะมายเพียงใด						☐
5. ท่านร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยใน ตำบลชะมายเพียงใด						☐

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชะมาย

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย	1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	2. ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง	4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน การเมือง

จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

(IOC : Index of Congruency)

จากผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน

ข้อคำถาม	ผลการตัดสินใจ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	การแปลผล
การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาธิปไตย					
1. ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลชะมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ท่านต้องการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนของตนเองเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ท่านรณรงค์หาเสียงให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น เพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.ท่านมีส่วนร่วมในการจัดประชุม อบรม อภิปรายให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางประชาธิปไตยเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง					
1. ท่านลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปและเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ท่านร่วมสนทนากับบุคคลอื่นหรือกลุ่มต่าง ๆ ในการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนในตำบลชะมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ท่านร่วมสนทนาประเด็นการเมืองท้องถิ่นเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผลการตัดสินใจ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	การแปลผล
5.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการควบคุมการดูแล การเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้งมาก น้อยเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
1. ท่านร่วมประชุมกับชุมชน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อหารือปัญหาการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบล หมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ท่านนำความคิดและประสบการณ์ไปพัฒนา ประชาธิปไตยเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ท่านร่วมสนทนากับบุคคลอื่น หรือกลุ่มต่าง ๆ ใน เรื่องปัญหา ขององค์การบริหารส่วนตำบลหมาย เพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ท่านร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ในเวทีประชาคม องค์การบริหารส่วนตำบลหมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อจัดกิจกรรม ทางการเมืองเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานการเมือง					
1. ท่านมีความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกองค์การ บริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหมาย เพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ท่านร่วมเป็นอาสาสมัครทำงาน โครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในตำบลหมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ท่านร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ท่านร่วมแสดงประชาพิจารณ์ต่อการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลหมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5.ท่านร่วมประเมินการพัฒนาประชาธิปไตยในตำบล หมายเพียงใด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นายลักษณะพล จันทร์อุดม
- วัน เดือน ปีเกิด : 3 ธันวาคม 2527
- สถานที่อยู่ : 57/1 หมู่ที่ 6 ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การศึกษา
- พ.ศ. 2548 : ปริญญาตรี คณะอุตสาหกรรมเกษตร
สาขาพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัย
มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
- พ.ศ. 2549 : อาจารย์พิเศษ โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน : พนักงานจ้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช